

Szerkesztőség
Arad, Acsév-palota.
Kiadóhivatal:
Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
Sürgőnycim: Közlöny, Arad.
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

ICI TI'AI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN
Egész évre 1080 Lej
Fél évre 540 Lej
Negyed évre 270 Lej
Havonta 90 Lej
Hirdetések díjazás szerinti

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.
Bucarestiben 50 banival több

Nagy kavarodás a Paléologue-jegyzék körül

A sok ellentmondó nyilatkozatból nem lehet megállapítani, volt-e ilyen jegyzék és mi lett a sorsa. — A magyar külügyminisztérium tagadja, az akkori miniszterelnök beismeri a jegyzék létezését. — A magyar kormánynak kell világosságot deríteni ez ügyre.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A világpolitikának ma a legnagyobb és legizgatóbb szenzációja az a nyilvánosságra hozott Paléologue-jegyzék, amely, mint az Aradi Közlöny mai számában részletesen megírta, bizonyos feltételek teljesítése Magyarországának. Ezt a jegyzéket 1920. április másodikán írta alá a francia külügyminisztérium generál direktora és csak ma, hét esztendő elmúltával, a politikai körök legnagyobb megdöbbenésére került nyilvánosság elé. A leleplezés úgy politikai körökben, mint a közvéleményben egyre nagyobb hullámokat ver fel. Csodálatos, hogy erről a jegyzékről, mely annak idején egy ország sorsát foglalta magában, állítólag nem tudnak az akkori politikai élet egyes vezetői. Többen azt akarják elhitetni, hogy a jegyzék nem valódi, mások viszont emlékeznek rá, de arról nem tudnak, hogy az akkori kormány egyáltalában figyelembe vette-e. Ellentmondó nyilatkozatok hangzanak el, amelyek homályba borítják az egész ügyet, azonban most már a magyar közvélemény követeli a dolog tisztázását és azoknak felelősségre vonását, akik egyelőre még ismeretlen okokból eltussolták ezt az ügyet, amely Magyarország sorsát és jövőjét más irányokba terelte volna. A ma érkezett távirataink a következőkben számolnak be a Paléologue-jegyzék által forrongó budapesti eseményekről:

A jegyzék nem lehetett hatással a békeszerződésre.

A budapesti sajtó részletesen foglalkozik a jegyzékkel és igyekszik a kérdést minden oldalról megvilágítani és tisztázni. A cáfolatok sorozatát a francia külügyminisztérium nyitotta meg, ahonnan olyan kijelentés érkezett, hogy ez a jegyzék egyáltalában nem is létezett volna. Sokan érthetőnek tartják a franciák álláspontját, hiszen Franciaország keleti és délkeleti szövetségesei egész politikai és állami egzisztenciájukat Franciaország támogatására építik. Az Új Nemzedék kiemeli, hogy Trianonnak semmiféle összefüggése nem volt a Paléologue jegyzékkel, mert a vörös hadsereg offenzívája a Trianont követő hónapokban teljesen kibontakozott és csak augusztus tizenötödikén sikerült Weigand tábornok hadseregének a szovjetsereget döntően megverni. Akkor a magyar segítség már feleslegessé vált.

Hogy a jegyzék semmiesetre sem lehetett hatással a békeszerződésre, abból is nyilvánvaló, hogy a kormány május hetedikén megkapta a francia ultimátumszerű felszólítást a békeszerződés elfogadására. A jegyzék pedig április huszadikán került a kormány kezébe. Ilyen rövid idő alatt, amikor a jegyzék kifejezetten előkészítője volt a megindítandó tárgyalásoknak, lehetetlen lett volna az ügy perfektválása. Hogy magyar részről visszautasítás nem történt, az kivüláglók Millerand kísérő leveléből, amely nyitvahagyta az utat a határok megváltoztatására egész szeptember vé-

gég és amíg Franciaországban nem történt rezsimváltozás, állandóan felszínen volt a magyar-francia közeledés kérdése.

A közeledést az orosz veszedelem tette rokonszenvenné. Magyarország hajlandó lett volna részt venni a bolsevizmus elleni harcban, de a bekapcsolódás a szlávbarát francia tábornokok és Csehország tiltakozása miatt lehetetlenné vált. Amikor a lengyel fronton a legégetőbb volt a helyzet, közvetlenül a varsói csata előtt, Benes táviratot küldött Párisba, hogy Lengyelország melletti katonai beavatkozás egész Középeurópa tiltakozását vonná maga után. Ezután bekövetkezett az oroszok döntő veresége és elmúlt a lehetőség a bekapcsolódásra.

Külpolitikai körökben is megerősítik azt a tényt, hogy valóban folytak tárgyalások, de csak május közepétől június végéig. Tehát nem valószínű, hogy már április közepén az ilyen előrehaladott stádiumot jelző jegyzék megérkezett volna a kormányhoz. Simonyi-Semadam volt miniszterelnök ma megerősíti egy nyilatkozatában, hogy valóban folytak tárgyalások és a magyar kormány mindent elkövetett, hogy az ügyet perfektválja. Hogy ez nem következhetett be, annak az volt az oka, hogy Paléologue visszavonult a politikától.

Az okmányok nincs nyoma a külügyminisztériumban.

Khuen-Héderváry Sándor, külügyi államtitkár nyilatkozott ma a sajtónak a Paléologue-ügyről. — A kormányt meglepte — mondotta a külügyi államtitkár — a jegyzék nyilvánosságra hozatala. Nem a benne foglaltak keltettek feltűnést, hanem az, hogy a jegyzéknek a külügyminisztériumban nyomát sem találták. Már pedig egy ilyen nagyfontosságú jegyzéknek nyomának kellene lennie. Sem a békedelegáció, sem a külügyminisztérium nem kapta meg ezt a jegyzéket, ezért a

Mi az igazság?

Érdekes, hogy csaknem mindenki, aki ebben az ügyben nyilatkozott, mást mondott és így olyan pokoli sötétség terjeng e kérdésben, hogy ember legyen, aki tisztán lát. Az első kérdés, hogy került-e egyáltalán ilyen irat a magyar kormányhoz?

Hivatalos helyen azt az információt adják, hogy ilyen irat sohasem került a magyar kormányhoz.

Ezzel szemben súlyos ellentmondás, amit Simonyi-Semadam, az akkori miniszterelnök nyilatkozatában állít, hogy ezt az iratot (amely ezek szerint volt) a minisztertanács „elfogadta”, egy más lapban megjelent nyilatkozatában csak annyit mondott, hogy „elintézte”. Az elfogadás pedig nem elintézés. Benárd miniszter azt mondja, hogy ő ilyen iratról „hivatalosan nem tudott”. Haller akkori miniszter azt mondja, hogy ilyen iratról egyáltalán nem tudott. Bleyer volt miniszter pedig azt mondja, hogy ez az ügy — nem „irat”, hanem „ügy” — mi-

kormány intézkedni nem is tudhat. Elsősorban be kell várnunk, hogy Franciaország hogyan foglal állást ebben az ügyben. Ismételtlen leszögezem, hogy a jegyzéket nem kaptuk meg, annak semmi nyoma és ezért a kérdést nem tudjuk egvelőre tisztázni.

— Tisztázódní fog-e a kérdés? — kérdezte tudósítónk — Simonyi Semadam ugyanis azt a kijelentést tette, hogy annak idején a minisztertanács elfogadta a jegyzékben foglaltakat.

— Én Simonyi Semadam nevében nem nyilatkozhatom — felelte Khuen Héderváry — azonban tudomásom van arról, hogy ő helyre akarja igazítani nyilatkozatát, amely arra enged következtetni, hogy a minisztertanács tárgyalta volna ezt a jegyzéket. Simonyi nyilatkozatában az a lényeg, hogy nem emlékezik arra, hogy vajjon ez volt-e az a jegyzék, amivel annak idején foglalkoztak.

Tisztázni akarják a Paléologue-jegyzék ügyét.

Ma hivatalos helyről olyan nyilatkozat látott napvilágot, hogy a külügyminisztérium vizsgálat tárgyává teszi a Paléologue-jegyzék ügyét. Meg akarják állapítani, hogy egyáltalában volt-e ilyen jegyzék, ha volt, úgy az mikor érkezett és mi lett a sorsa. A vizsgálat céljából Budapestre rendelték Semsey grótot, hogy Walkó külügyminiszternek tegyen jelentést a jegyzék eredetéről. A külügyminisztériumban folytatott kutatások ellenére még azt a jegyzéket sem találták meg, amelyet állítólag április tizenötödikén készítettek a magyar kormány részére. Jegyzőkönyvre való hivatkozásnak sincs semmi nyoma, közvetítő ajánlatot sem találtak. Ugy vélik, hogy a nyilvánosságra került jegyzék csak bizonyos részében állhat fenn, mert 1920. április tizenötödikén még folyamatban voltak a tárgyalások a francia kormány megbízottjaival, miért is csak később kaphatott volna a magyar kormány ilyen jegyzéket.

Tisztázni fogják továbbá azt a körülményt is, hogy miképpen került a jegyzék nyilvánosságra, valamint intézkednek, hogy a párisi magyar követség keresse meg a francia külügyminisztériumot, a jegyzék hitelességének megállapítása végett. Gróf Andrássy ma nyilatkozott a sajtónak és kijelentette, hogy akkoriban hallotta, hogy Franciaország szeretné, ha Magyarország Lengyelország mellett foglalna állást és katonailag segítené.

nisztertanács elé került, de az nem hozott határozatot.

Vannak más ellentmondások is. Az egyik szerint nem tudják, hogy ki vette át ezt az iratot és kinek adta át az illető. Félhivatalos állítás szerint senki sem vette át s senki sem adta át. Gróf Semsey Andor pedig, aki állítólag átvette és átadta, nem nyilatkozik, mert őt hivatalos titoktartás köti s különben sincs Budapesten. Ha pedig ilyen átirat nem érkezett, akkor minek az alapján tárgyaltak vagy mifele átiratot vitt Simonyi-Semadam minisztertanács elé?!

Bleyer szerint mielőtt válaszoltak volna erre az átiratra, már Waigand francia tábornok legyőzte a lengyel hadsereg élén az orosz szovjethadsereget, ez azonban nyilván tévedés, mert az átirat 1920. április 15-én érkezett és az oroszokat Waigand csak 1920. augusztus 13-án verte meg Varsónál.

A másik volt miniszter szerint azért bu-

kott meg ez az ügy, mert mire a magyar kormány válaszolhatott volna, Paléologue már megbukott. Ez azonban szintén tévedés, mert Simonyi-Semadám már megbukott 1920. július elején, Paléologue pedig, aki eddig csak külügyi főtájtár volt, azután lett külügyminiszter egészen szeptemberig.

Egy harmadik miniszter szerint pedig azért hiúsult meg ez a terv, mert mire a Simonyi-Semadám-kormány válaszolhatott volna, már megbukott Millerand, ami szintén tévedés, mert Simonyi megbukott 1920. július elején, Millerand pedig hivatalában maradt 1920. szeptember 23-áig, amikor úgy bukott meg, hogy — köztársasági elnök lett.

Tetézi a zavart a gróf Apponyi Albert nyilatkozata is, aki kijelenti, hogy a magyar béke delegáció sem a francia kormánytól, sem

Paléologue-tól nem kapott ilyen átiratot. Azt azonban senki sem állította, hogy ilyen átiratot a magyar kormány kapott és így inkább az derítene világosságot az ügyre, ha Apponyi arra nyilatkozna, hogy tudomása szerint kapott-e ilyen átiratot a magyar kormány?

Nem érdektelen az sem, hogy akkor a külügyi bizottság elnöke gróf Andrassy Gyula volt, kormánypárti vezér is volt akkor és így megbízhatóságát senki kétségbe nem vonhatta, külügyi ügyekhez való hozzáértését még kevésbé és gróf Andrassy Gyula erről az átiratról nem birt tudomással.

Volna még sok más érdekes kérdés is, amelyeket azonban csak akkor lehetne igazán tisztázni, ha előbb megállapítanák a valódi tényállást és azt, hogy a sok ellentmondás között mi az igazság?

Kapnak-e államsegélyt a kisebbségi iskolák?

A jövő héten dönt ez ügyben a költségvetési bizottság. — Külön bizottság vizsgálja meg az iskolák nyilvánossági jogának ügyeit. Január elsejéig minden iskola kérését elintézik. — A kultuszminiszteri államtitkár és Nae Dumitrescu utóda nyilatkoznak.

(Az Aradt Könyvtár... bucaresti-i tudósítól.) A kisebbségi iskolák kérdés két legégetőbb problémájával kerestük ma fel a kultuszminisztérium államtitkárát. Az államsegély és a nyilvánossági jogok ügyében. Ez a két probléma az, amin elvérezhet a kisebbségi magánoktatás és a kisebbségek az Averescu-kormány alatt számtalan ígéretet kaptak a két kérdés elintézésére, azonban, ha időközben valami változás is történt ez ügyekben — az csak a kisebbségi iskolák rovására volt.

Az államtitkár szobájának két ajtaja van, az egyik oldalán a kabinetfőnök vigyáz és a másik ajtónál a minisztérium egyik régi szolgálója áll. Az utóbbi ajtón keresztül mennek be a protekciók és amikor végre nekünk is sikerül a kiválasztottak ajtaján keresztül átsurranni, a következő tipikusan bucaresti-i kép tárul szemünk elé.

Az államtitkár ott ül az asztal körül egy husz fönyi tömeg, mindegyik egy-egy felbélyegzett kérvényt lobogtat az izzadó államtitkár felé. Megállunk az ajtóban és — nagyon sajnáltuk, hogy nincs nálunk egy fényképező gép. A centralizáció... Ezt a címet adtuk volna a képnek. És taláiban nem is tudtuk volna megörökíteni azt a módszert, mely még a legkisebb ügyben is azt kívánja, hogy mindent a miniszter intézzen el.

De végre mi is helyet kapunk az ostromlott várhoz hasonló asztal mellett és feltehetjük Const. Chirilescu államtitkárnak kérdéseinket:

— Ugy tudjuk államtitkár ur, hogy a minisztérium most dolgozik a költségvetésben a kisebbségi iskolák államsegélyére is valami összeget beállítsanak, azon az öt millió lejen kívül, amit a német, szász és sváb iskolák részére minden évben biztosítottak?

A kisebbségi iskolák sorsdöntő napja.

Az államtitkár leteszi a nagy csontkeretes pápaszemét és a következőket mondja:

— Hogy kapnak-e a kisebbségi iskolák államsegélyt, vagy sem, az nem tőlünk függ. Mi még nem vagyunk annyira a költségvetési munkálatainkkal, hogy nyilatkozni tudnánk, mily tételek szerepelnek a jövő évi költségvetésben, a jövő héten ülünk össze a pénzügyminisztériumban és akkor kap majd a mi költségvetésünk valami formát. En szerintem azonban a kisebbségi iskolák államsegélyének kérdése a parlamenttől függ, a költségvetési tárgyalások alkalmával kell eldönteni, hogy szerepelhet-e ez a tétel, vagy sem?

— De kérem államtitkár ur, a pénzügyminiszter egyik parlamenti beszédében arra való hivatkozással tagadta meg az államsegély kifizetését, mert az nem szerepelt a költségvetésben.

— Amint mondtam... a jövő héten ülünk össze és akkor fektetjük le a költségvetésünket, azonban a nézetem szerint a parlament hivatott ezt a kérdést megoldani.

Mi a magunk részéről e nyilatkozathoz azt jegyezzük meg, hogy az itteni parlamenti gyakorlat szerint egy törvényjavaslat, ha az a parlament elé kerül, azon már nem igen történik változás, csak a kormány jóváhagyásával. És így kétségtelen tény, hogy a jövő heti pénzügyminiszteri konferencián fog eldőlni, hogy az iskoláink kapnak-e államsegélyt vagy sem. És most nem arról van szó, hogy egy évre adják ezt az államsegélyt. Hanem mivel a kormány kijelentése szerint tizenkét évig maradnak uralmon, tehát a jövő heti konferencia sorsa döntő lesz a kisebbségekre nézve. Most egy teendője lehet a kisebbségi vezetőknek: minden módot meg kell ragadni, hogy megértessék a kormánnyal azt, hogy ezt a jogos kérésüket teljesíteni kell.

A második kérdésünk az államtitkárhoz a következő volt:

— Mi a kormány álláspontja a nyilvánossági jogok ügyében?

— A Consiliul Permanent, mely e kérdésekkel foglalkozik, túl volt idáig halmozva munkával, ez a testület dönt a nyilvánossági jogokról, a tankönyvekről, diplomákról, vizsgákról, új osztályokról és így értendő, ha a több ezer nyilvánossági ügy kérdése — csak lassan haladhatott előre. (És ennek dacára ez a testület egész nyáron szabadságon volt... Szerk.) Most azonban egy szakértő bizottságot kreáltunk, amely csak ezen ügyekkel foglalkozik és így remélhető, hogy most már gyorsabb tempóban fog haladni a munka.

— Egyes román lapok megint felemlítették, hogy a kormány tervezi az érettségi vizsgák megszüntetését, mi igaz ebből?

Az államtitkár válasza a következő volt: — Az Averescu-kormány tényleg foglalkozott azzal, hogy az érettségi vizsgákat megszünteti, azonban éppen mi vagyunk azok, akik az érettségi vizsgálatokról szóló törvényt szerkesztettük és nem elfogultság beszél belőlem, amikor kijelentem, hogy az eddigi eredményekkel nagyon meg vagyunk elégedve és semmi okot sem látunk fenntartani, hogy az érettségi vizsgák eddigi megmentésére változtassunk.

Az államtitkár nagyon szívesen fogadott bennünket és még bizonyára sok érdekes dolgot mondott volna, azonban az asztal körül álló, kérvényekkel hadonászó tömeg szinte elsöpört bennünket a miniszteri asztal mellől és így csak egy nagyon elfoglalt ember barátságos kezlegyintése jutott még részünkre és az államtitkár — a szent centralizmus nevében — máris beletemetkezett egy kérvény tanulmányozásába, melyben — egy máramarosi falusi tanító a 45 lej kiszállási költségeinek megtérítéséért esedezik az onoratul minisztériumhoz.

Kik a tagjai a Referáló Bizottságnak?

N. Russu, a most kinevezett új vezérigazgató, aki október elsején átveszi Nae Dumitrescu örökségét, bucovinai ember, a régi osztrák császári iskolák bucovinai magas funkcionáriusa volt. Ugy átszik az új rezsim alatt is alaposan megállította a le-

lyét, hiszen nagy kitüntetésben részesült, amikor a Nae Dumitrescu örökét megkapta.

Az új vezérigazgató még a régi irodahelyiségében fogadta lapunk bucaresti-i munkatársát és a nyilvánossági ügyekről — erről a legégetőbb kisebbségi iskola-problémáról — a következőket mondta nekünk:

— 1925. óta körülbelül három ezer magániskola nyilvánossági jogának ügye halmozódott fel nálunk. Ez a nagy szám úgy magyarázható, hogy egy-egy iskola ügye most már harmadszor, vagy negyedszer kerül hozzánk, mivel, ha egy iskola nem kapja meg a nyilvánossági jogát, akkor a határozatban rámutatunk a jog megszüntetésének okára és majdnem minden esetben ezek az iskolák kijavítják, illetve pótolják a hiányokat és újból felterjesztik hozzánk a kérésüket. Így magyarázható, hogy most újra a Consiliul Permanent előtt fekszenek az összes iskolák kérvényei. Azonban a Consiliul Permanent annyira túl van halmozva munkával, hogy még hosszú idő telne el, amíg ezen iskolák dolgaiban dönteni tudna. És ezért a miniszter ur radikális újítást vezetett be. Kinevezett egy három tagból álló Referáló Bizottságot. E bizottság, mely már három nap előtt megalakult, a következő tagokból áll: Pteancu vezérinspektor, Caranodovic inspektor és én. Ez a bizottság naponta ötven-hatvan iskola ügyét fogja letárgyalni, azonban nem dönt a nyilvánossági jog ügyében, hanem csak megállapítja, hogy a törvény értelmében milyen hiányok tapasztalhatók, elkészíti a jelentését és így az egyes iskolák aktái most már teljesen kidolgozott és általunk véleményezett aktákkal kerül a Consiliul Permanent elé, úgy, hogy az általunk elkészített anyaggal a Consiliul Permanent is végezhet naponta, hiszen az ügy anyagi, illetve technikai részét mi már elintéztük. Körülbelül három ezer ilyen iskola van és én azt hiszem, hogy január elsejéig minden iskola nyilvánossági joga ügyében döntést fogunk hozni.

Parkas Aladár.

Sir maga keserves könnyeket utánam!

Tangó dal. Minden eddigi kottasikert felül. Melódia akaratlanul is a fülbe mászik. **Ára 30.- lej. Moravetz kiadás, mindenütt kapható.** 4715

Lázadás egy londoni fogházban

A rabok kiszabadultak és kommunista tüntetésbe kezdtek.

Párisból táviratozzák: A londoni tengerészeti laktanya fogházában tegnap este a foglyok fellázadtak. Sikerült kiszabadulniuk, bevették az ajtókat és ablakokat, majd az Internacionálét énekelve, éljenztek Marty kommunista képviselőt. A csendőrségnek és a tengerészcsapatoknak csak nehezen sikerült a lázadást elfojtani. Miközben a foglyokat a másik fogházba kísérték, a fogház előtt nagy tömeg verődött össze és tüntetni kezdett. A rendőrség puskatussal szórta szét a tüntetőket.

Eltűnt egy amerikai gyármagnás fia.

Idegenlégióba állott vagy zsarolók kezébe került a 21 éves dollármilliomos.

Newyorkból jelentik: Amerika előkelő pénzügyi köreit nagy izgalomban tartja a 21 éves gyármagnás, R. I. Reynolds rejtélyes eltűnése, aki különben többmillió dollárnak boldog várományosa. Reynoldsról 12 nap óta nincs semmi hír és bár egy egész detektívcsapat nyomoz utána, nem akadtak nyomára. Lehet, hogy Kairóba ment, vagy a francia idegenlégióba állt be, de azt sem tartják lehetetlennek, hogy a gazdag örökös zsarolás céljából valahol fogva tartják. Erre vall az a névtelen levél is, amely a newyorki rendőrségre ma érkezett és amelynek írója 3000 dollárért hajlandó a rendőrséget egy negyed órán belül Reynolds tartózkodási helyére vezetni. A detektívek most a névtelen levélíró keresik, persze, amerikai módra, azt is eredménytelenül.

Harc a Fehér Kereszt bérlete körül

Az új háztulajdonos kilakoltatási pert indított a szálló jelenlegi bérlői ellen.

(Arad, szeptember 30.) Nagy érdeklődést váltott ki Arad gazdasági és társadalmi köreiben az a hír, hogy Kornis Márton ismert aradi naevkereskedő 12 millió lej vételárért megvásárolta dr. Tagányi Sándortól a „Fehér Kereszt” szálló hatalmas, kétemeletes épületét. Az érdekes ingatlaneserét hosszabb tárgyalások előzték meg s — mint most megtudtuk — szó volt arról is, hogy a hotel egy létesítendő szálló-konzern tulajdonába menne át. Ezek a kombinációk azonban nem váltak valóra s ekkor lépett előtérbe Kornis Márton, aki megfelelőnek találta az eladási ajánlatot és mert a szállóval messzebbmenő tervei vannak, rövid pár napi tárgyalás után perfektuálta a vételt. A szerződés aláírása után másnap azonban ügyvédje, dr. Höflich Béla utján keresetet nyújtott be az aradi járásbíróhoz, melyben kéri, hogy a bíróság érvénytelenítse azt a még hat évre szóló szerződést, amelyet a szálló bérletére nézve Tagányi dr. kötött annak idején Popetz és Mohor bérlőkkel s amely szerződésnek érvényét a bérlők telekkönyvi bekebeleztetéssel biztosították. Kornis Márton ugyanis arra alapította keresetét, hogy a bérlők megszegték a bérleti szerződésnek azt az alapvető pontját, amely eltiltja őket a bérlemények alvételbe adásától és hogy ők jelenleg csak névleg szerepelnek a szálló bérlőiként, míg a tényleges bérletet titokban másokra ruházták át s most csak fizetett alkalmazottai a tényleges bérlőknek. Erre vonatkozólag állításai igazolására különböző bizonyítékokra és a tanúk egész sorára hivatkozik Kornis Márton és azt reméli, hogy az ügyben október 20-ikára kitűzött tárgyaláson a bíróság érvényteleníteni fogja a volt tulajdonos és bérlők között létrejött szerződést. Kornis Mártonnak ugyanis felette érdekes tervei vannak a szállóval és az a célja, hogy nyugati tapasztalatai alapján a „Fehér Kereszt”-et rövidesen teljesen modern és világvárosi mivóju szállóvá alakítsa át.

Rablótámadás

fényes nappal Iasi uccáin.

Négy bandita vakmerő módon kifosztott egy nagykereskedést, majd revolverharcot kezdtek üldözőikkel.

Iasiból jelentik: Vakmerő rablótámadás játszódott le tegnap este Barzan ismert iasi nagykereskedő üzletében. Néhány perccel a zárás előtt négy fiatalember tért be az üzletbe, ahol valamit vásárolni akartak. Az üzletben már csak egy segéd és a főnök volt, akiket, amíg megfordultak, hogy a vevőket kiszolgálják, a négy fiatalember hátulról hirtelen megragadták szájukat betömtek, kezüket lekötötték és amíg egyikük az ajtóban állt őrt, kinyitották a pénztárfiókokat, amelyekből többszáz ezer lej készpénzt és értékpapírokat vettek magukhoz, majd az üzletajtóra kívülről ráfordították a kulcsot és az ucca forgatagában eltiúntek. Alig, hogy eltávoztak a vakmerő banditák, egy vevő jött az üzletbe, aki lakatossal felnyitatta az ajtót, aztán felvágta a két tehetetlenül a pult mögött vergődő ember köteleit és az esetről értesítette a rendőrséget.

A rendőrség megérkezése és a felvilágosítások megadása után a kiállott izgalmas következtében rosszullett Barzan kocsihozot és lakására hajtatott, amikor az egyik uccasarkon felismerte a négy betörőt. Nyomban lármát csapott, mire a négy fiatalember szökést kísérelt meg és rohanni kezdett az uccán. A járőrök közül többen utánuk vetették magukat s a banditák, amikor látták, hogy csak egy esetben menekülhetnek, revolvert rántottak és több lövést adtak le üldözőikre, akik közül kettőt halálosan találtak a golyók. A lövések természetesen óriási pánikot okoztak s a nagy zavarban a négy banditának sikerült elmenekülni. Kézrekerítésükre minden intézkedés megtörtént.

Reggel

Ébredés után a fogmosás ad csak teljes frissítést. Az egészséges és szép fogazat pótolhatatlan értéke az embernek. Gondozza a fogait, mosson őket rendszeresen és alaposan fogkefével és jó fogkrémmel. Ne hiányozzék egyetlen mosdóasztaltól sem

SARG

KALODONT

az antiszeptikus fogkrém

Borzalmas katonai szerencsétlenség Brailában

Gyakorlatozó katonák alatt beszakadt egy ponton-híd — Sok katona a Dunába fulladt.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata). A Cuvantul mai száma jelenti, hogy Brailában tegnap borzalmas katonai szerencsétlenség történt. A környéken a tizedik divízió katonái gyakorlatoznak és ebből az alkalomból a hidászok hidat vertek a Dunán, amely azonban abban a pillanatban, amikor a csapatok a hidon átvonulni kezdtek, a hatalmas orkánserű szélvihar következtében egyszerre elhajlott, majd pedig beomlott. Igen sok katona a vízbe

esett, akik uszni tudtak megmenekültek, de sokan a vízbe veszték. A halottak számát eddig pontosan nem állapították meg, de minden körülmények között jelentősnek tartják ezt a számot. A szerencsétlenség híre rendkívül nyugtalanító hatást keltett Brailában, mert a gyakorlatozó katonák legtöbbször a környékre való. A Cuvantul brailai tudósítója szerint a hatóságok nem erősítik meg, de viszont nem is tagadják a szerencsétlenség hírét és ezért a városban a legrémesebb hírek terjedtek el.

Az optánspör befolyásolta Románia külföldi kölcsönét

Nézeteltérés a kölcsön ügyében Titulescu és Bratianu Vintila között. — Miért nem avatkozott Bratianu az optánspörbe?

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Az a körülmény, hogy Titulescu most már határozottan ragaszkodik egyetemi szenátori jelöltetéséhez, politikai körökben azt a meggyőződést keltette, hogy a külügyminiszter és Bratianu Vintila pénzügyminiszter között valóban annyira kiélesedett a viszony, hogy Titulescu helyzete hovatovább tarthatatlanná válik a kormányban. A Cuvantul ezért valószínűnek tartja, hogy a kormány mindent el fog követni Titulescu megválasztása érdekében és így a másik két jelöltnek, Iorgának és Mandrescunak alig lehet reményük a győzelemre. Ennek a megállapításnak azonban elmentmond a félhivatalos Viitorul közlése, mely szerint a kormány tagjai között teljes a harmonia és szó sincs arról, hogy Titulescu és Bratianu Vintila között a külföldi kölcsön kérdésben meghasonulás történt volna.

Kétségtelen, — írja a lap — hogy a kérdésben a két miniszter ellentétes álláspontot foglal el, azonban ez csak a részletkérdésekre szorítkozik s ezért e tekintetben minden kombináció helytelen. A pénzügyminiszter államérdekből tartotta szükségesnek, hogy egy állami tranzakció végrehajtását későbbre halassa, mert ezeknek a kérdéseknek alapja elsősorban csak egy nagyobb külföldi kölcsön megszerzése

se lehet. A Viitorul közlésével szemben a Cuvantul fentartja azt a megállapítását, hogy a két miniszter közötti surlódás annál is inkább nem lehet muló jellegű, mert Titulescu hevesen ellenzi, hogy Románia bármilyen feltételű külföldi kölcsönajánlatot elfogadjon, amely tekintetben Bratianu Vintila úgy vélekedik, hogy nem a feltétel súlyossága, hanem az a fontos, hogy végre nyélbe üssék a kölcsön ügyét, mert a külföldi tőkére mulhatatlanul szüksége van az országnak.

Ez volt az oka annak, — fejtegeti a lap — hogy a pénzügyminiszter nem avatkozott be az optánspörbe, noha eredetileg az volt a terve, hogy Titulescuvallal vállatve vivja meg a harcot a Népszövetség előtt. Később azonban jobbnak látta, ha háttérben marad, mert így alkalma nyílik teljesen átlátni a helyzetet és az alkalmas időben lépéseket tehet a kölcsönre vonatkozólag. Azonban éppen azért, mert a kérdés körül szenvedélyes viták keletkeztek, a pénzügyminiszter számára nem érkezett meg a kedvező pillanat az akcióbálpésre s most állítólag amiatt nehezelt Titulescunak, mert a kérdésben kiélezte az ellentéteket s így minden figyelem csak az optánspörre terelődött és illetékes pénzügyi körök ennek a nagy horderejű pernek az eldőlésétől tették függővé egyelőre a kölcsön kérdését.

Eltemették Németország „vörös báróját”.

„Még az ördöggel is szövetkezni, ha Németországról van szó”.

Maltzan báró orientálódott először a szovjet felé. — Egy szépen indult karrier hullott le a végtelen magasságból.

(Berlin, szept. 30.) Tegnap délután ment végbe a grossenlückowi kastélyban báró Maltzannak, a seitz-i repülőgépkatasztrófa alkalmával szörnyethalt washingtoni német nagykövetségnek a temetése. A birodalmi kormányt és a kancellárt Hergt birodalmi igazságügyminiszter képviselte, a birodalmi elnököt és a külügyminisztert Köppe államtitkár. A diplomáciai kar részéről előzetes megbeszélés alapján csupán Surmann amerikai nagykövet jelent meg. A gyászszertartás előtt a birodalmi elnök képviselője fehér rózsákból és fehér lilomokból kötött hatalmas koszorút helyezett a koporsóra. Koszorút tettek le még Coolidge amerikai elnök, Kellog amerikai államtitkár, valamint a holland királynő férje megbízásából. A gyászszertartás befejeztével a nagykövet hamvait a parkban lévő családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

Maltzan báró — a vaskancellár utóda.

Báró Maltzan halálával Németország legértékesebb diplomataja és legérdekesebb embere mult el. A Maltzan-család nevét jól ismeri a német történelem s a Maltzanok, különösen szűkebb hazájukban, Mecklenburgban játszottak jelentős szerepet. A tragikus végű nagykövet alig husz éves korában már ismert egyéniség volt a Wilhelmplatzon s mint külügyi tisztviselő előbb különböző külföldi állomáshelyeken töltött el néhány esztendőt, amikor Kiderlen-Wächter külügyi államtitkár egyszerre észrevette, hogy a fiatal attasé talán mégis több, mint a porosz arisztokrácia ifjainak javarésze s a fiatal Maltzánról így nyilatkozott:

— Ez a fiatal ember nem Bismarck, nem Bülow, de a kettő között valahol a középben áll s ha nem is lesz belőle kancellár, közelebb fog jutni azokhoz az erőkhöz, amelyek a világot mozgatják, mint a vaskancellár utóda.

Ő szövegezte a rapallói szerződést.

Érdekes azonban, hogy a hatalmas protektorok dacára sem tudott kellőképpen érvényesülni Maltzan, akit csak a köztársaság nevezett ki külügyi államtitkárrá és jó ideig dolgozott együtt Rathenauval, a szintén tragikus véget ért külügyminiszterrel. Mert bár kezdetben a császári Németország diplomataja volt báró Maltzan, nem jól érezte magát a császári Németországban és a háború alatt baráti körökben szüntelenül hangoztatta, hogy Bismarck orosz-barát politikájának irányelveitől nem lett volna szabad eltérnie a német birodalomnak. Ezért, amikor Ebert elnök a német külügyek élére állította Maltzan bárót, a jól számított diplomata nyomban megkezdte régi tervének, a német-orosz barátságának megalkotását és klépítését. Különös módszerrel dolgozott, amit leginkább jellemezhet az, hogy Rathenauval elfogadtatta a maga terveit és szándékait s a köztudatba vitte át azt a hitét, hogy Németország fejlődését csak a keleti orientáció segítheti elő. Ez a két, látszatra mélyen különböző, de a szenvedélyességben és célkitűzésben egyforma utakat követő intellektus teremtette meg aztán a rapallói német-orosz szerződést, amely Németország első, határozott lépése volt a háború után a külpolitikai aktivitás felé. Ezt a szerződést báró Maltzan szövegezte meg, de a szerződésért Walter Rathenau halt vértanuhalált, akit „bolsevista barátsága” miatt lőttek le egy fél évvel később.

Amerika is megszerette a „vörös bárót”.

Maltzan haja erősen rőt színű volt, de a vörös báró csak báró volt és semmiképpen sem vörös. „Mindenkivel, akár az ördöggel is jobban lenni, ha Németországról van szó!” — ez volt báró Maltzan jelszava és diplomáciai sikereinek rögöi is e mögött a kijelentés mögött keresendők. Életének utolsó állomása a was-

hingtoni német nagykövet állásának elfoglalása volt. Az amerikaiakat is egy csapásra meghódította ez a fiatal ember, aki úgy találta, hogy Németország és az Usa viszonyát nemcsak gazdaságilag, de politikailag is meg kell

Lettország egyesülni akar Szovjetországgal

A Balti-államok mindent elkövetnek, hogy a szocialista lett kormány tervét megvalósítsák.

(London, szeptember 30.) A Morning Post arról értesül, hogy Szovjetország és Lettonia között váratlan következményeket magában rejtő tárgyalások folynak. 1926. decemberében Lettoniában ugyanis szociáldemokrata kormány került uralomra, mely napirendre tűzte az Oroszországgal való viszonyt. Februárban meg nem támadási egyezményt kötött a lett kormány a szovjetekkel, júniusban kereskedelmi szerződést hoztak tető alá, most pedig Cielens lett külügyminiszter a Morning Post jelentése szerint azzal a tervvel foglalkozik, hogy Lettország és Szovjetország között az uniót hozza létre.

A terv közvetlenül érinti az összes északi államokat. A keleti Locarno eszméjét ugyanis Cielens olyan formában hirdeti, amelyet a többi északi államok semmiesetre sem fogadhatnak el. A lett-orosz gazdasági szerződés ezt

alapot s az árucserét mellett fejleszteni kell a két hatalmas nép politikai és eszmei céljainak egybehangolását. Célját csak félig-meddig érthette el, mert a német birodalom külügyi politikájának büszke sasmadara a sors keserű ironiája következtében a végtelen magasságból, egy eltört szárnyú gépmadarról zuhant halálba, ami azonban csak fizikai lehet Maltzan bárónál, akinek szelleme még nagyon sokáig fog élni és kormányozni a német külügyek iránításában.

a balti államot teljesen a szovjet hatása alatt tartotta és a lett szocialista kormány tagja még ennél is tovább akarnak menni: az a szándékuk, hogy belépjenek a szovjetköztársaságok uniójába. Menders képviselő, aki a szocialisták baloldali frakcióját vezeti, májnyitlan is hirdeti, hogy Lettországnak be kell lépnie a szovjetköztársaságok sorába. Esztón és Finnország külpolitikája — folytatta a Morning Post jelentése — aggodalommal tekint Cielens és társainak akciója elé s ezért tartózkodó magatartást tanúsítanak Cielens azon ajánlatával szemben, hogy a Balti-tartományok alkossanak egy uniót. Az északi Locarno megvalósítását így a nagy angol lap szerint a lett külpolitika váratlan újabb iránya akadályozza meg, amely még alighanem sokáig fogja zárni az északi országok közötti harmonikus viszonyt.

Művészet.

* Az aradi színház műsora. Szombat, október 1.: Cirkuszhercegnő. Lengyel Irén, Betegh Bébi, szerződött tagok. Galetta Ferenc (vendég) fellépte. (A. bérlet.) Vasárnap, október 2.: Délután 3 órakor: Csuda Mihály szerencsése. Délután 6 órakor: Ügyvéd és férje. (Ujdonság.) Este 9 órakor: Marica grófnő. R. Horváth Mici, Jung János, Betegh Bébi, Deesy Jenő fellépte. (B. bérlet.) Hétfő, október 3.: Csókos asszony. Lengyel Irén fellépte. (C. bérlet.) Kedd, október 4.: Alexandra. Horváth Mici első fellépte. Bing János, Galetta Ferenc vendégek. (A. bérlet.) Szerda, október 5.: Régi Oroszország. Itt először. Forgó színpaddal, új kiállítással, premier helyárrak. (B. bérlet.) Csütörtök, október 6.: Régi Oroszország. (C. bérlet.) Péntek, október 7.: Régi Oroszország. (A. bérlet.) Szombat, október 8.: Délután félórási zónaelőadás. Este román előadás.

* Az aradi színházi Iroda hírel. A Cirkuszhercegnő szombati megnyitói előadása iránt óriási az érdeklődés, ami nemcsak abban fejeződik ki, hogy a világhírű Kálmán-operett még mindig vonzó műsordarab, hanem abban is, hogy a fényesen kiállított darab ugyyszólván teljesen új szereposztásban kerül színre. A címszerepet Lengyel Irén, a szintársulat új primadonnája, a közönség régi, dédelgetett kedvence játssza. A szubrettszerepet ezúttal Betegh Bébi művészetében fog ragyogni. A bonvivánszerepet Galetta Ferenc, a neves művész fogja színpadra vinni. — Három előadás lesz vasárnap. Délután három órakor mérsékelt helyárrak mellett a Csuda Mihály szerencsése van műsoron. Délután hat órakor ugyancsak mérsékelt helyárrakkal az ügyvéd és férje című vígjátékújdomságát mutatja be a prózái együttes a legjobb szereposztásban. Este 9 órai kezdettel R. Horváth Micivel a címszerepben a Marica grófnőt játsszák. Jung János, az új bonviván fog ezúttal bemutatkozni Török tisztartó szerepében, míg a többi főbb szerepeket Betegh Bébi, Szentgyörgyi, L. Kiss Mariska, Deesy Jenő, Győző Alfréd és Kun Dezső játsszák. — R. Horváth Mici, a kiváló primadonna felléptével kedden az Alexandra című nagyszerű operett megy. — Az Alexandra a nagyszerű művésznő egyik legjobb szerepe és legnagyobb sikertől alakítása. Két vendégfellépés teszi még érdekesebbé a keddi előadást. Galetta Ferenc játssza a bonviván szerepét, míg Bing János, a széphangu énekes eljátsza híres szerepét, a nagyherceget. — Serényen folynak a próbák Alfréd Neumann világhírű darabjából, a Régi Oroszországból, amely a tavalyi szezomban a világvárosi szín-

padok szenzációja volt. A színház igazgatósága olyan kiállításban hozza színre ezt a hatalmas drámát, hogy vetekedni fog akár a bécsi akár a budapesti kiállítással. Játsszani fogja a drámában Fekete Irén, Szendrey színigazgató, Jávör, Mészáros, Olasz, Kun és a kisebb szerepeket is elsőrendű tagok játsszák. A Régi Oroszország bemutatója október 5-én, szerdán lesz.

SPORT

Október 1. vasárnapi mérkőzések birói. A birói delegáló bizottsága, tekintettel arra, hogy a Kinizsi—Arad válogatott mérkőzés elmarad, a Maidt Emil divatárú üzlet helyiségében kiüggesztett hivatalos listát a következő módon helyesbítette, illetve bővítette ki a bírák delegálására vonatkozólag: Gloria-CFR-pálya Délelőtt fél 9 órakor AMTE—Vointa V., II csapatok szöv. díj mérkőzése. Vezeti: Manei Demeter. 10 és fél órakor: Unirea—Victoria II. oszt. bajnoki. Vezeti: Ardelean Ilie. 12 és fél órakor Victoria-Vointa—AMTE ifj. bajnok Vezeti: Husztik Ferenc. 2 és fél órakor Unirea—Gloria-CFR ifj. bajnoki. Vezeti: Reicl Alfréd. 4 és fél órakor AMTE—Vointa Victoria I. oszt. bajnoki. Vezeti: Horváth József. Határbírók: Tomi Livius és Juhász Zoltán AAC-pálya: Délelőtt 10 órakor AAC—ATE ifj. bajnoki. Vezeti: Tomi Livius. Délután 3 és fél órakor Hakoah—Egyetértés II. oszt. bajnok Vezeti: Lengyel Károly. Olympia-pálya. Délután 2 és fél órakor Olympia II.—ATE II. szöv. díj mérk. Vezeti: Pfeiffer László. 4 órakor Olympia—ATE I. oszt. bajnoki. Vezeti: Oravecz László, határbíró Pfeiffer László. Tricolor-pálya. Délelőtt 10 és fél órakor Tricolor—Olympia ifj. bajn. Vezeti: Sendorfi József. Délután 2 és fél órakor Juventus—Banatul II. oszt. bajnoki. Vezeti: Fock Béla. 4 órakor Tricolor—Vulturul II. oszt. bajnoki. Vezeti: Kalmár Tibor. Curtici. Délután 4 órakor Frontiera—Sparta (Pancota) II. oszt. bajnok Vezeti: Szabolcsy János.

Gyermekkoszúk és székek legolcsóbban Hegedűs-cégnél Aradon.

— Rémhírterjesztés miatt letartóztatta egy laptudósítót. Chisinauból jelentik: A polgári és katonai hatóságok ma a leghatározottabban megcafoolták azokat a tendenciózus híreket, mintha az orosz vöröshadsereg nyeret. termenti hadgyakorlata közben egy besszarábiai román községet bombázott volna. Az illető laptudósítót rémhírek terjesztése miatt letartóztatásba helyezték és a haditörvény szerék elé állítják.

Jön! LIANE HAIDAL Jön!
Hannibal fia
sláger v. 7. 1. t. k.

Helyes vágányra került a Népbank likvidálási ügye.

Barabás Béla dr. és Fejér Gábor nyilatkoznak a felszámoló bizottság teendőiről. — „A betétesek bizalma nélkül semmit se tehetünk.” — Huszezer lejen felül is kiutálnak összegeket indokolt esetben.

(Arad, szeptember 30.) Az Aradi Ipar- és Népbank sorsának legjelentősebb eseménye folyt le tegnap a bank helyiségében. A megjelent betétesek, akik csaknem ötvenöt millió betéttökét képviseltek, hosszas és heves vita után megtalálták azt az utat, amelyen keresztül hozzájuthatnak pénzeikhez. A bank felszámolását vállaló aradi pénzügyesek valóban áldozatot hoznak a bank hitelezői érdekében. Rengeteg időt és energiát pazarolnak a felszámolási munkálatokkal, erkölcsi és anyagi garanciát vállalnak arra, hogy a betétesek megkapják pénzüket. A tegnapi értekezletnek egyik legjelentősebb mozzanata volt dr. Barabás Bélának beválasztása a felszámoló bizottságba. Ez elsősorban azért lényeges, mert dr. Barabás népszerű és általános tiszteltnek örvendő személye maga is garancia a likvidálás zavartalan lefolytatására és mintegy megnyugvást jelent az eddig aggodalmaskodó betétesek előtt az, hogy Barabás Béla is részt vesz a felszámolási munkálatokban. Különösen fontos Barabás személye azért, mert ha majd az Aradi Ipar- és Népbank békéscsabai ingatlanainak eladására kerül a sor, nagy hasznát veszik az erdélyi magyarság öz vezérének, akinek Csabán minden vezető ember jó ismerőse és barátja. Az aradi Ipar- és Népbank betétesei most elsősorban arra kíváncsiak, hogy mi lesz a lefolyt értekezlet után a felszámoló bizottságnak további teendője. Ezzel a kérdéssel kerestük fel dr. Barabás Bélát, aki a következőket jelentette ki:

A betétesektől függ, mikor kezdjük a munkát.

— A felszámoló bizottság jelenlegi tagjainak első kötelessége a rendkívüli közgyűlés összehívása, ahol véglegesen megválasztják a bizottság tagjait. Természetesen a közgyűlés összehívása előtt a betétesekre hárul az a kötelesség, hogy a tegnapi értekezleten ismertett nyilatkozatot írják alá, illetve hatalmazzák fel a bizottságot, hogy munkáját minél előbb elkezdhesse. Ma többen kerestek fel azzal a kérdéssel, hogy aláírják-e a nyilatkozatot. Az érdeklődőket megnyugtattam, hogy saját érdekükben gyorsan adják át a nyilatkozatot az Ipar- és Népbanknál, ahol elhelyezhetik betétkönyveiket is elismervény ellenében.

A felszámoló bizottság jelenlegi tagjai, a legutóbb tartott közgyűlés határozata értelmében Fejér Gábor vezérigazgató, dr. Krenner Zoltán és dr. Fischer Jenő ügyvédek. Az összehívandó közgyűlés fogja megválasztani a bizottság tagjait, amelynek tagjai között szerepelnek a felszámolást végző pénzügyesek megbízottai és a részvényesek, valamint a betétesek képviseletében négy tag, akik között a tegnapi értekezlet határozata értelmében én is szerepelek. Ismételem, nagyon fontosnak tartom, hogy a betétesek minél előbb írják alá a nyilatkozatot, hogy a bizottság megkezdhesse munkáját. A közgyűlés után első dolgunk lesz a huszezer lejen aluli betétek ki fizetése és az ingatlanok gyors értékesítése. Mert egyéb cél nem lebeghet szemem előtt, minthogy a betétesek a nehezen összekuporgatott filléreiket minél előbb megkapják.

Kellemes meglepetés a betéteseknek.

Fejér Gábort az Erdélyi Hitelbank vezérigazgatóját kerestük fel ezután ugyanezzel a kérdéssel. Fejér Gábor, aki az Aradi Ipar- és Népbank bonyolult ügyeiben végzett önzetlen és fáradtságos munkájával megnyerte az érdekeltek bizalmát s mint kiváló szaktekinetely elsősorban hivatott arra, hogy a válságba jutott pénzügyesek jövőjét megvilágítsa, a következőket mondotta az Aradi Közlöny munkatársának:

— A felszámoló bizottság a közgyűlés által megválasztandó tagjainak első kötelessége lesz, hogy a volt igazgatóság tagjaira ruházott kötelezettségeket teljesedésbe vigye. A fedezetül szolgáló összegek nagyrésze már be is folyt, a többi részére pedig megfelelő garancia-

val rendelkezünk. Örömmel látom, hogy a tegnapi értekezlet határozatait, amelyek a bizottságot felhatalmazzák az ügyek intézésére, a betétesek respektálják és már a mai napon harminc-negyven százaléka a betéteseknek aláírta a nyilatkozatot. Remélhető, hogy a nyilatkozatok aláírása egy-két napon belül befejeződik, ami annál is inkább kívánatos, mert az érdemleges munkát a betétesek teljes hozzájárulása nélkül megkezdni nem lehet. Az

A mozi-főherceg diszkvalifikálta gróf Széchenyi Lászlót.

Az Amerikában filmező Lipót főherceg és titkára komoly nyilatkozatokban szellemi roncsnak jelentik ki az amerikai magyar követet.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől). Részletesen beszámoltunk az Aradi Közlönyben Lipót Salvátor főherceg fiának, a fiatal Lipót főhercegnek hányttatott amerikai életéről. A Hollywoodban film-statisztaként működő főherceg könyöradományokat gyűjtött a maga számára és az alamizsnakérő levelekben az adományok küldését a washingtoni magyar követség címére kérte. Széchenyi László gróf magyar követ tiltakozott ez ellen, mire a fiatal főherceg provokáltatta. A követ azonban már ezt megelőzőleg Európába utazott és tudvalevőleg Budapesten, a Sváb-hegyen autóbaleserencsétlenség következtében elvesztette fél-szemét.

Lipót főherceg Horthy Miklós kormányzóhoz fordult és utiköltséget kért tőle, hogy Európába utazhasson és megverekezhessék Széchenyi gróffal. Természetesen a kormányzó nem válaszolt a levélre, mire mostan Lipót főherceg és titkára avval fejezték be az ügyet, hogy „diszkvalifikálták” Széchenyi László gróft.

A főherceg titkára a diszkvalifikálással egyidejűleg a következő levelet intézte Budapestre a külügyminisztériumhoz:

*A magyar királyi külügyminisztériumnak,
Budapest.*

Császári és királyi Öfensége. Lipót főherceg megbízásából megkérdezem, hogy ki lesz Széchenyi László gróf utóda Washingtonban?

Santa Monica, 1927. szeptember 5.

Neuhardt Alfréd.

*A magyar királyi külügyminisztériumnak,
Budapest.*

Mint császári és királyi Öfensége, Lipót főherceg segéde e hó 5-én megkaptam a magyar királyi követség értesítését, hogy Széchenyi László gróf washingtoni követ egy autóbaleset következtében valóban elvesztette fél szemét. Széchenyi László gróf magyar követnek ezen, az őt ért súlyos veszteség után két utja maradt, hogy császári és királyi Öfenségének elégtételt szolgáltatson, elsősorban a bocsánatkérés, amit Öfensége tekintve a gróf súlyos megsebesülését, elfogadta volna, avagy egy politikai elvbarát megnevezése, aki a harc képtelen gróf becsületét megvédte volna. Öccelleneciája, Széchenyi László gróf az elsőt elmulasztotta és az anti-Habsburg-pártban, melyhez tartozik, sem talált helyettest.

Öfensége Lipót főherceg tehát kényszerítve érzi magát a mellékelt nyilatkozat közzétételére.

Santa Monica, 1927. szeptember 5.

Neuhardt Alfréd.

összehívandó közgyűlés után a felszámoló bizottság azonnal megkezdte munkáját, amely elsősorban a huszezer lejen aluli betétek kifizetése lesz. Ismételem azt, amit a tegnapi értekezleten hallottak a betétesek, hogy kivételes esetekben, a felszámoló bizottság nem ragaszkodik mereven a javaslat szigorához és megfelelő elbírálás alapján nagyobb összegeket is kiutal. Ehhez azonban a betétesek hozzájárulása, illetve a nyilatkozatok gyors aláírása szükséges, hogy a felszámoló bizottság munkáját minél előbb megkezdhesse. A bizottság következő ténykedése lesz az ingatlanok értékesítése és én úgy látom, hogy az Aradi Ipar- és Népbank hitelezőit, betéteseit kellemes meglepetés fogja érni azzal, hogy a tervbevetett dátumnál hamarabb jutnak pénzükhöz.

Nyilatkozat.

Széchenyi László gróf magyar királyi követ különös magatartása következtében kénytelen vagyok politikai és szellemi roncsnak nyilvánítani és nem tekinthetem többé statisztakcióképesnek.

Santa Monica, 1927. szeptember 4.

Lipót főherceg.

Nyilatkozat.

En, mint a politikai élet passzív szemlélője, azt fűzöm hozzá ehhez az esethez, hogy lehetetlennek tartom azt, hogy a királyi ház egyik tagjától ilyen módon megsértett diplomata továbbra is mint királyi követ állásában maradhasson.

Neuhardt Alfréd.

Ezekkel a komolytalan nyilatkozatokkal a film-főherceg és titkára a maguk részéről a „lovagiasság szabályai szerint” befejezték az ügyet, amely egyáltalán nem szolgál a volt uralkodóház tekintélyének gyarapítására.

Ma, szombaton az Apolloban

Don X Douglas Fairbanks

Legszébb, legnagyobb és legizgalmasabb filmje.

Az előadások 5, 7 és 9 órakor.

Kivégezték a mexikói katolikus felkelőket.

A vezérek közül harmincötöt lövették tőbe a mexikói kormány.

Mexikóból jelentik: Megrendítő tömeges kivégzéseket hajtottak ma végre a mexikói fogház udvarán. Annak idején sokat foglalkoztak a lapok a mexikói vallásháborúval, mikor a jogukat veszített katolikusok felkelést szítottak a kormány ellen. Forradalomszerű uccai harcok színhelye volt napokon keresztül Mexikó minden városa, végre a megerősített katonaságnak sikerült a felkelőket leverni. Számosan pusztultak el ebben a vallásháborúban és a felkelés leverése után a kormány összefogatta mindazokat, akiket vétkesnek hitt a forradalomban. Rengeteg embert tartóztattak le, akik közül harmincöt vezetőt golyó általi halálra ítélték. A világ katolikusága megmozdult a halálra ítélték érdekében, azonban hiábavaló volt minden intervenció. A harmincöt elítéltet ma hajnalban a fogház udvarára vitték és a mexikói katonák eszenként lövtek le őket. A katolikusok gyászlobogókat tüztek ki házaikra ezen a napon. A rendőrség eljárást indít azok ellen is, akik ilyen módon szimpátia-tüntetést rendeztek a halálra ítélték mellett. A mexikói kormány eljárását az egész világ elítéli.

SCHLATNER GYULA

világtalan zongoraművész,

szerepelnek október 2-án a „M NERVA” műsoros délutánján a Kulturpalotában

Győzőné, Rudas, Deésy, Kun, Földes és Gallért Pál

a városi színház művészei stb.

szerepelnek október 2-án a „M NERVA” műsoros délutánján a Kulturpalotában

H I R E K.

Évnegyedi toborzó.

Több, mint négy évtizeddel mögöttünk álljuk a harcot a magyarság igazságainak és jogainak védelmében. Súlyos, idegfeszítő küzdelmek viharzottak már el a fejek felett, de az *Aradi Közlöny* rendíthetetlenül áll őrhelyén, mint ama pompeii őrszem, kit a kataklizma sem tudott elmozdítani helyéről.

Az *Aradi Közlöny* nem hivatalos, hanem hivatásos lapja a magyarságnak. Ez pedig egy természetes folyamat eredménye, nem átvedlés, mesterséges és gyakori köpenyforgatás, hanem egy 42 éves tiszteletreméltó mult következménye, folytatódása egy évtizedeken át következetes és nehéz munkának. Mert aki csak kezébe veszi ezt a lapot, az láthatja, hogy az *Aradi Közlöny* ma is az, ami volt eddig: magyar nemzeti alapon álló és küzdő napilap, első sorban törtető frontharcosa a romániai magyarságnak, de egyben ő is, amely törvényt és igazságot kér a kormánytól, megértést és méltánylást a románságtól, egységet, hűséget és áldozatkészséget az itteni magyarságtól. Egyben pedig harmoniában áll az állam törvényeivel. Mi megadjuk azt a császárnak, ami a császáré és Istennek azt, ami Istené, de követeljük a mi jogaink, a mi igazságaink, a magyar jogok és igazságok elismerését és méltánylását. A törvénytisztelet és a magyar öntudat szavai hemzsegneg minden nap a leírt sorokban. És ez a nyílt arcú harcban állás, ez a becsületos magyar küzdelem az, ami ezer és tizezerszám sorakoztatta mögünk a hívők és követők hadát, azt a hatalmas táborát, amely lehetővé tette és teszi, hogy szent hivatásunkat teljesítsük. Az *Aradi Közlöny* az, amely igazán és őszintén tolmácsolja az itteni magyarság vágyát és akaratát, amely semmit sem kimélve indul tűzbe a romániai magyarság érdekeiért. Tudja ezt mindenki, hisz ez az alapja az *Aradi Közlöny* iránti bizalomnak és szeretetnek, amely 42 év óta tart mellettünk.

De ha kitartott eddig ez a nemes érzés, akkor még fokozottabban kell megnyilvánulnia a jövőben, hisz a feladatunk egyre súlyosabb lesz, mert egyre nagyobbak az akadályok és egyre több a vérző seb. Kétségtelen, hogy aki csak valamicskét érzi magában, hogy magyar, aki szereti fáját, vallását és kulturáját, aki bizik egy jobb jövőben és siettetni akarja annak eljövését, annak be kell állni a sorba, a mi előfizetőink táborába, hogy nyugodtan nézhessünk a mögöttünk álló seregre és ezzel az erővel megújodva annál hatékonyabban harcolhassunk emberi és isteni jogaink győzelméért.

E támogatás fejében a küzdelem mellett egy olyan lapot ad az *Aradi Közlöny* az olvasó kezébe, amely hű tükrö a világ összes eseményeinek. Az *Aradi Közlönynek* az összes európai államok fővárosaiban ott ülnek tudósítói az események kutforrásánál, de kimerítő tudósításokban tájékoztatja publikumát a helyi és a közelebbi eseményekről is. Irodalmi, közgazdasági közleményei révén ez a lap megbízható barátja a családnak is. Az *Aradi Közlönyre* való előfizetés révén minden magyar katonája lesz a szent magyar ügyért küzdő seregnak, ennek lenni pedig kötelessége ma minden magyar embernek.

— **Mária királynő** Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Mária királynő ma reggel Szinajából a fővárosba érkezett.

— **Boris bolgár királyt várják** Bucurestibe. Bucurestiből jelentik: A Dimineata illetékes helyről azt az információt szerezte, hogy Boris bolgár király valószínűleg még október hónap folyamán Bucurestibe is ellátogat.

— **A nemzeti-parasztpárt új hivatalos lapja.** Bucurestiből jelentik: A nemzeti-parasztpárt bejelent, hogy a párt új hivatalos reggeli lapja, a Dreptatea, október 15-én jelenik meg.

— **Tárgyalnak az angol kölcsönről.** Bucurestiből jelentik: Ghyk bankár tegnap este hosszúság megbeszélést folytatott Bratiann Vintila pénzügyminiszterrel. A tárgyalásokon jelen volt Costinescu fővárosi polgármester is.

Irtózatos ciklon dühöngött Sant-Louisban.

Eddig 70 holttestet ástak ki a beomlott házak alól. — Olyan a város, mintha földrengés pusztította volna el.

Newyorkból jelentik: Sant-Louisban óriási ciklon dühöngött, amely, hihetetlen károkat okozott úgy anyagiakban, mint emberéletben. Az irtózatos pusztulás szinte pillanatok alatt lepte meg a várost. Az uccán sétáló embereket a hatalmas szélvihar a házak falaihoz csapta, sokan így lelték halálukat. Sok ház összedőlt. Villamosok és autók az uccákon felborultak és az orkán bűnbölgő hangjába belevegyült a sebesültek jajgatása. Nagyon sokan a rémülettől eszüket vesztették. A rettenetes vihar órák hosszáig tartott és utána olyan volt a város, mintha földrengés pusztította volna.

Több ház kigyuladt, amelyeket, olaj a vihar alatt lehetetlen volt.

Egy későn este érkezett távirat szerint a saint-louisi katasztrófa hihetetlen méreteket ölt. Éjjelig hetven holttestet ástak ki a beomlott házakból. A katasztrófának eddig ezeröttszáz súlyos sebesültje van. Az elpusztított terület olyan, mintha földrengés lett volna. A szülőnőknek községi otthonában számos anya és újszülött elpusztult a háztető beszakadásától. Az anyagi kárt hetven millió dollárra becsülik.

— **A földmivelési miniszter képviselője nyitja meg az aradi ebkiállítást.** A mai napon Babescu Victor középiskolai igazgató, az Aradon vasárnap megnyitott országos fajebkiállítás elnöke, táviratot kapott a földmivelésiügyi minisztériumtól, hogy Argetoianu földmivelésiügyi miniszter, aki nagy figyelemmel kíséri az Aradon lebonyolításra kerülő országos fajebkiállítást, Radu Pancu volt aradi prefektust, földmivelésiügyi jogtanácsost bízta meg az aradi kiállítás megnyitásával.

— **Ünnepélyesen fogadták Bucurestiben a sajtókonferencia vendégeit.** Bucurestiből jelentik: A latin sajtókonferencia vendégei éjfélkor érkeztek meg Bucurestibe. A pályaudvaron Stelian Popescu igazságügyminiszter és Zamfirescu külügyi osztálytanácsos fogadta őket. A lapok meleg hangon üdvözlük a konferencia résztvevőit és az Universul latin nyelven irt cikket közöl a sajtókonferencia tagjaihoz. A szombat d. e. 11 órára hirdetett minisztertanácsot már 9 órakor megtartják, mert Bratianu Ionel miniszterelnök 11 órakor részt vesz a latin sajtó megnyitó ünnepségén. A kongresszus tagjai egyébként ma az újságírószindikátus vendégei voltak, ahol Stelian Popescu igazságügyi miniszter és Pampfil Seicaru üdvözlötték őket. A kiküldöttek ezután a főváros által adott banketten vettek részt.

— **Újból megnyitott a görög-bolgár határ.** Athénből jelentik: A görög-bolgár határt tegnap újból megnyitották, de igen szigorú rendszabályokat léptettek életbe a komitácik ellen.

— **Elmentek a városi tudógondozó apácái.** Megirtuk már régebben, hogy a balázsfalvai apácák, akik ápolónökként működtek a városi tudószanatóriumban, rövidesen megválnak a szanatóriumtól. Ez ma meg is történt, amennyiben a szanatórium kilenc apácája ma este visszautazott rendje székhelyére, Balázsfalvára. A város világi ápolónokkal töltötte be az eltávozottak helyét.

— **Egy román festőművész megrázó tragédiája.** Bucurestiből jelentik: Az Elena Caros ucca 21. számú házában lakik Cristian Niculescu ismert nevű festőművész, aki néhány hét előtt egy templomban szent képeket festett, leesett az állványról és annyira megsértette a szemét, hogy teljesen megvakult. A baleset miatti bánatában tegnap Niculescu öngyilkosságot követett el. Sztrichninnel megmérgezte magát és mire hozzátartozói szobájában megtalálták, már nem lehet segíteni rajta, csakhamar meghalt. A festőművész szomorú tragédiája művészkörökben nagy részvétet keltett.

Feltűnő elegánsan és meglepő olcsón öltözködhetsz a „VICTORIA” női confectione divatházból Arad, a Dáciával szemben.

— **Letartóztatták Pangalos fiát.** Athénből jelentik: Tegnap éjjel négy magasrangú tisztet, köztük egy tábornokot, továbbá hat alantast tisztet, valamint Pangalos fiát letartóztatták. Valószínűnek tartják, hogy a volt diktátor feleségét is őrizetbe veszik és újabb szenzációs letartóztatások várhatók.

— **Isk. füzetek, tömbök, hegedűk Kerpelnél.**
— **Eltűnt aradi lakos.** Lelle Andrásné aradi lakos ma délelőtt jelentést tett az aradi államrendőrségnek, hogy férje napokkal ezelőtt eltávozott otthonából és azóta nyoma veszett. Az eltűnt ember felkutatására megindult a nyomozás.

— **Bieriot Romániába jön.** Bucurestiből jelentik: Bieriot, a francia aviatika egyik uttörője, október 10-én Romániába érkezik.

— **Helyszíni szemle a Grozavescu-darab előadásán.** Bécsből jelentik: Grozavescuné után most Stransky Jozefin, a Grozavescu-pör egyik főszereplője kérte a bíróságtól a legutóbb Bécsben bemutatott „Szabad ölni” című darab beállítását, amelyben tudvalevőleg a Grozavescu-dráma hálószoza-ügyei vannak szelítetve izléstelenül. A neubau kerületi járásbírósg tegnap este a Renaissanceban, ahol a darab előadásra kerül, helyszíni szemlét tartott, amelynek eredményét a bíróság holnap fogja közzétenni.

— **Elfogtak tizenegy éjjeliőrt, akik betörőkkel cimboráltak.** Iasiból jelentik: A iasi-i rendőrség ma letartóztatásba helyezte 11 éjjeliőrt, akikről megállapították, hogy egy betörőbandának voltak a tagjai. Amíg társaik a legvakmerőbb betöréseket elkövették, az éjjeliőrök „falaztak” nekik. Így sikerült aztán a betörőknek teljesen kifosztani egy főutvonalon lévő ékszerüzletet, ahonnan közel 700.000 lej értékű ékszereket vittek el. A betörők egyikét azonban a rendőrségnek sikerült elfogni, aki aztán elárulta bűntársait. A rendőrség szenzációs fogása nagy izgalmat keltett.

— **Széchenyi Miklós gróf autóbalesete.** Budapestről táviratozzák: A napokban rendezendő sváblhegyi autóverseny mai tréningjén gróf Széchenyi Miklós súlyos zuzódást szenvedett. Kocsijával egy fának ütdődött és az autó felborult. A bent ülő gróf Kinszky Ulrichot szintén baleset érte.

— **Esperanto-kurzus kezdődik október hó elején a Iosif Vulcan polgári iskolában.** Beiratkozni ugyanott minden csütörtökön este 7—8-ig és vasárnap délelőtt 10—12-ig.

— **Bírósági tárgyaláson jelentette be, hogy öngyilkos lesz.** Budapestről táviratozzák: A törvényszék nagyarányu családi pert tárgyal, amelynek fővádlottjai Berger Mór és Schwarz Ármán bankárok és Ternyei Miklós nyugalmazott számtanácsos, akik harminchétf rendbéli csalással vannak vádolva. Az ügynek különösen az ad érdekességét, hogy Ternyei ma levélben közölte ügyvédjével, hogy öngyilkos lesz. Az ügyvéd felolvasta a levelet a tárgyaláson, amelyet a bíróság félbeszakított és elrendelte annak megállapítását, hogy tényleg elkövette-e az öngyilkossági kísérletet, ha igen, meghalt-e.

— **Repülőszerecsétlenség áldozata lett a Focker-gyár igazgatója.** Brémából jelentik: A Focker-gyár egyik igazgatója egy új típusu géppel próbarepülést végzett. A gép lezuhant és Wulf igazgató azonnal meghalt.

— **Visszakérik a kauciókat a felosztatott budapesti kártyakluboktól.** Budapestről jelentik: A magyar belügyminisztérium tegnap aláírta azt a rendeletet, amely kormányintézkedéssel akar véget vetni mindazon kártyaklubok működésének, amelyek kizárólag pinkepénzből tartják fel magukat. Így most rengeteg kártyaklub lett halálra ítéelve, azonban most a kártyaklubok beszüntetésével egyidejűleg a bűnpörök lavínája fog megindulni a pinkabérlők ellen. A pinkabérlők ugyanis alkalmazottaiktól óvadékokat szedtek be és most, hogy hire járt a beszüntetésnek, követelték, hogy adják vissza az óvadékokat, vagy nyújtsanak garanciát. A klubok pinkabérlői azonban nem tudtak eleget tenni a követeléseknek és az óvadékos alkalmazottak nagyrésze perrel akarja most visszaszerezni az óvadékokat.

Saját találmánya ölte meg Wilson professzort.

Wilson professzor tragikus halálának részletei. — Új narkotizáló szert akart adni a világnak. — Az altató gázok ellen még a gázmaszka sem védte meg a tudóst.

Londonból jelentik: Tudományos körökben nagy megdöbbenéssel fogadták, hogy Sidney R. Wilson, a világszerte ismert természettudós — mint azt röviden mi is megírtuk — tragikus körülmények között, kísérletezés közben hirtelen elhunyt. A tudományos kutatásnak áldozatul esett tudósunk minden ártókévése az volt, hogy fölfedezze az ideális altatószert, azt a gázanyagot, amely olyan páciensek elaltatását is lehetővé teszi, akik szívgyöngeség, vagy más szervi baj miatt a jelenleg alkalmazott szerekkel nem narkotizálhatók. Wilson évek óta dolgozott már csodálatos kitartással ebben az irányban, míg végre körülbelül három héttel ezelőtt jelentette egy orvosismerőse előtt, hogy kutatásainak végcélja felé közeledik. Rövid napok kérdése csupán s hatalmas találmányával meglepheti a világot. Ez a találmány: egy újszerű összetételű gáz, amely a narkózis minden szokásos módszerét egyszerre ki fogja küszöbölni.

Wilson azonban már nem érthette meg ezt az időt, mert amikor az utolsó kísérleteket végezte, áldozatul esett saját találmányának. A rejtélyes anyag nem engedte olyan könnyen megfejténi.

Tunney „csak” ötmillió dollárt akar keresni.

Oxfordi diák lesz az ökölvívás világbajnoka.

(London, szeptember 30.) Gene Tunney a csikágói szenzációs mérkőzés után egyre-másra nyilatkozik. Az ökölvívás világbajnoka a legkülönbözőbb kérdésekről közli nagybecsű véleményét és az amerikai újságok bő teret bocsátanak rendelkezésére. Legutóbb végre egy olyan kérdésre is válaszolt, amelyben valóban nem lehet tőle elvitatni a kompetenciát. Egy újságíró a világbajnok jövő tervei iránt érdeklődött. Tunney elmerengve válaszolta:

— Nálam az ökölvívás nem életcél, csak eszköz egy magasabb cél elérésére. Még két-három évig folytatom ezt a mesterséget és évenként egy-két mérkőzést vállalok. Nyugodtan megtehetem, mert tudom, hogy jelenleg nincs olyan ökölvívó, akitől komolyan félnem.

— Egy magyar mágus a lóversenyen leestett lováról. Budapestről jelentik: A Margitszigeti lóversenypályán, a tegnapi versenyen Zichy János gróf lebukott lováról. A megsebesült gróf balesete dacára újból lóra szállt és egészen a célig lovagolt. Azután autóján bevittette magát egy szanatóriumba, ahol azonnal operálták.

— Szabadlára helyezték a timisoarai (temesvári) fuvarlevélcslás gyanúsítottjait. Stoján Györgyöt és két társát a timisoarai (temesvári) ügyészség tudvalevőleg őrizetbe vette, mert az volt a gyanu ellenük, hogy fuvarlevélcslást követtek el. Miután a vizsgálat nem produkált döntő bizonyítékot, úgy Stojánt, mint két társát szabadlára helyezték.

— Rendezik az erdélyi városok bécsi és budapesti adósságait. Bucurestiből jelentik: A külügyminisztérium bizottságot nevezett ki az erdélyi és bucovinai városok és vármegyék budapesti, valamint bécsi adósságainak rendezésére.

— Háromszáz vagon gabona lángokban áll. Chisinauból jelentik: Ma délben hatalmas tűz tört ki a chisinaui Gorosenco-féle terményraktárban. Négy épületomb lángtengerben áll. Ezekben a raktárépületekben mintegy háromszáz vagon gabonát raktároztak el, amely a roppant erejű tűz következtében menthetetlennek látszik. A hatóságok a tűzoltóság támogatására két század katonát vezényeltek ki, azonban minden mentési kísérlet céltalannak látszik. Valószínűnek tartják, hogy gyújtogatás történt, amit bolsevista ügynökök követtek el.

hagyni a fontos titkot és kísérletezés közben meggyilkolta Wilson, aki ezrei Lefroy hírneves vegyész sorsára jutott, akit 1925. szeptember 14-én, tehát épen két esztendővel ezelőtt hasonló gázokkal való kísérletezés közben ért utól a tragikus végzet, Wilson utóljára hétfőn reggel távozott el hazulról és feleségének azt mondta, hogy laboratóriumába megy, mert be akarja fejezni kísérleteit. Mivel azonban későn este sem tért haza, felesége aggódni kezdett s mert Wilson telefonhívásra sem jelentkezett, az asszony autóba ült és a laboratóriumba hajtatott, ahol a kísérleti szobába érve, a földön végig terülve, mozdulatlanul találta Wilson, akinek arcát gázmaszka takarta. Az asztalon több műszer és egy szétrobbant retorta hevert. Az előhívott orvosok már csak azt állapíthatták meg, hogy Wilson gázmaszkával védekezett, de a gyilkos gáz áthatolt a készüléken és megfojtotta. A retortát valószínűleg ájulás közben törte szét a hírneves tudós, akinek tragikus halála világszerte nagy részvétet keltett. A laboratórium ablaka a katasztrófa pillanatában nyitva volt s ez a véletlen mentette meg Wilson feleségét a biztos haláltól.

— „Nősülni? Nem, nem, szó sincs róla!

Kellene. Egy szerény kis tőkét akarok összerakosgatni.

Csak ötmillió dollárt! Ha ez már együtt lesz, akkor végleg hátat fordítok a ringnek — és tanulni fogok. Tanulni, tanulni, — ez a legfőbb vágyam. Annyit hallottam Oxfordról, hogy legjobban szeretnék oxfordi diák lenni.

— Nősülésre nem gondol? — kérdezte váratlanul az újságíró.

— Nem, nem, szó sincs róla! — tiltakozott hevesen Tunney. — Ilyen rosszakaróm ön? Nekem még kemény harcokat kell megvívnom és nem akarok úgy járni, mint némely könnyelmű ellenfelem. — mondta ironikusan és félreérthetetlenül Dempseyre célozva, aki a szépséges Estelle Taylor filmsztárral kötött házassága után veszítette el a világbajnokságot.

— Oradeai (Nagyvárad) bankigazgató balesete. Az oradeai (nagyvárad) bankigazgatók érdemes és köztiszteletben álló tagját, a kilencven éve ellenére is tevékeny Reismann Mórt, a tegnapi napon súlyos baleset érte. Séta közben elcsuszott egy, a járdára dobott szilvamagon és oly szerencsétlenül esett el, hogy forgócsonttörést szenvedett. Lakására szállították, ahol gondos ápolás valószínűleg minden komplikáció beállása nélkül nemsokára tapra állítja ismét a szerencsétlenül járt bankigazgatót. Reismann Mór balesete egész Oradeán (Nagyváradon) őszinte és mély részvétet keltett.

Egyetlen egyszer...

sem volt film, melynél többet kacaghatot volna mint a

„CSODADOKTOR”

látványos - kalandos vigjátéknál fog kacagni.

ERZSEBET MOZGO.

Ma d. u. 1/2 és este 1/10 órákor

Erdészleány

A hasoncímű operette után.
Pazar rendezés.

LYA MARA és HARRY LIEDTKÉVEL.

Jön! POLA NEGY! Jön!

— Az amsterdami D vonat súlyos katasztrófája. Berlinből jelentik: Súlyos szerencsétlenség érte az Amsterdam és Brüsszel között közlekedő D. gyorsvonatot, amely eddig ismeretlen okból belefutott egy másik vonatba. Az áldozatok száma eddig hetvenhat. A jelentés nem részletezi, hogy a hetvenhat ember közül hány a halott és hány a sebesült.

— A „Detroit büszkesége” gőzössel érkezett haza. San Franciscoból jelentik: „Detroit büszkesége” repülői ma a Coreamari gőzössel ideértek.

— Themes városligeti tánciskolájában október 3-án mi kolon kezdődik.

— Az Iparos-Ötthon szombati műsoros estélyén Nádor Titike és Valeria Ghima urnők, továbbá Kallós Ede és Hun Dezső urak szerepelnek.

— Az Arad-Brád Ipari Részvénytársaság értesíti az Acsev nyugdíjasokat, hogy október havii nyugdíjukra mai napig rendelkezés nem jött. A nyugdíj fizetéséről hírlap újján értesíti a pénztár a nyugdíjasokat.

— Sirkövetés. Kellner Ignácné szül. Vogel Rozália siremlékének leplezésére, mely f. hó 2-án, vasárnap délelőtt 10 órákor lesz az aradi izr. temetőben, ezúton hívja meg a jóismerősöket és barátokat, valamint a rokonságot a Kellner-család.

Hegedű, zongora-iskolák és gyakorl. Kerpelen!

Városi beltelek kiszerelése.

A házhelyosztó bizottság teljesítette az igénylők cserekérelmeit. — Kik cserélték el a részükre kiutalt házhelyeket?

(Arad, szeptember 30.) A városi telek- és házhelyosztó bizottság most foglalkozott azoknak a házhely- és telektulajdonosoknak lemondásával, illetve cserekérelmével, akik a bizottság révén jutottak házhelyekhez, illetve beltelekhez. Az 1921. október 17-i törvény ugyanis felhatalmazza a városokat arra, hogy eladnasson házhelyeket és telkeket hadirokkantoknak, gyermekes hadiözvegyeknek, továbbá állami, megyei, községi tisztviselőknél és leszerelt katonáknak. Ezt a kiosztást annak idején a fentemlített városi bizottság végezte, amelynek elnöke dr. Angel István polgármester, tagjai a belügyminisztérium delegátia, akit Puticiu Virgil, a megyei agrár-bizottság jegyzője helyettesít, Teodorescu Constantin, városi permanens bizottsági tag, Muresan János városi főmérnök, előadója pedig Dirlea Vazul, a városi gazdasági szolgálat főnöke.

Ez a bizottság mostani ülésén azokkal a lemondásokkal s cserekérelmekkel foglalkozott, amelyek egyes telektulajdonosok betérjesztettek. A tárgyalások során a bizottság a telkéről lemondott Georgescu Illés ezredes földjét Piso János erdészeti felügyelőnek adta, a szintén lemondott Bolu Onicifor mezőgazdasági tanácsos telkét pedig Dumitrescu Constantin vámfelügyelőnek, Oresanu Romulusz táblabíró házhelyét Olariu Demeter támfelügyelőnek utalta ki a bizottság. Azoknak telkeit, akik cserébe a lemondottakat kapták meg, szintén kiutalta a bizottság. És pedig: Piso telkét Sutan Vazul kereskedelmi iskolai igazgatónak, Hergot György törvénytudó bíró házhelyét Korcos Géza postafelügyelőnek, dr. Cucu Vazul városi tisztii főorvos telkét dr. Pascutiu Sever orvosnak, Olariu Demeter telkét Spincantiu Jenő segédtafelügyelőnek, Dr. Pascutiu Traian CFR igazgató és Petrutiu Aron megyei főjegyző telekcseréjét pedig jóváhagyta a bizottság.

Ezek a kiutalások a városi tanács elé kerülnek, amely legközelebbi ülésén foglalkozik ezzel a kérdéssel. A bizottság egyébként a jövő héten folytatja munkáját, amikor is az u. n. 13-as parcella szétosztását fogja megejtetni. Amikor a szétosztás véget ér, az üresen maradt telkekre új pályázatot irnak ki. Eddig mintegy 50-60 igénylőt elégitett ki a bizottság.

Jön! LIANE HAIDAL Jön!
Hannibal fia
sláger vigjáték.

URANIA

URANIA

SZESZSZINDIKÁTUS R.-T.**ÉRTESÍTÉS!**

A Szeszszindikátus R. T. végrehajtó bizottsága az érdekeltek tudomására hozza, hogy f. é. szeptember hó 25-től kezdődőleg a kihágások megszüntetésére vonatkozó érvényben lévő törvény valamint a Szindikátus alapszabályainak értelmében a mindennemű kategóriában levő szesz eladását kizárólag a Szeszszindikátus R. T. útján eszközölhetik, amelynek székhelye, Bucurestiben, Str. C. A. Rosetti 1. szám alatt van.

Ennélfogva az összes szeszvásárlók f. é. szeptember hó 25-től kezdődőleg ne forduljanak többé megrendeléseikkel a szeszgyárakhoz, hanem a Szindikátus kerületi eladási hivatalaihoz. Ezen kerületi hivatalok székhelyei a következők:

Az ókirályság részére, Bucurestiben, Str. C. A. Rosetti 1. szám alatt.

Erdély részére, Clujon, Str. Memorandului 20. szám alatt.

Erdély részére, Brasovban, a Romániai Iparosok Vezéregyesülete (Uniunea Generală a Industriaşilor din România) útján.

Erdély részére, Aradon, Str. Horia 2. szám.

Bucovina részére, Cernăuţiban, c/o Banca de Credit Roman útján.

Basarabia részére, Chişinăuban, a c/o Banca Creditul Chişinăului, Str. Puskin útján.

A vevők a szeszrendeléseiknél a következőképpen járjanak el:

Forduljanak írásban vagy személyesen a kerületi eladási hivatalhoz és a megrendeléssel egyidőben helyezték a lent megjelölt bankoknál a Szeszszindikátus R. T. Bucuresti számlájára a megrendelt szesz mennyiségének ellenértékét letétbe.

Az elfogadó bank a letétbehelyezett összeg nyugtájának másolatát elküldi a kerületi eladási hivatalnak. Ezen nyugta alapján a kerületi eladási hivatal ki fog bocsájtani a rendelkezési jegyet (Bonul de dispoziție), amely jegyet elküldi a szállító gyárnak, átadva vagy elküldve — esetek szerint — a vevőnek egy másolatot.

Amint a rendelkezési jegy birtokába jut, a vevő a szállító gyárral közvetlenül intézi el a szükséges törvényes illetékek lefizetését, ugy amint ez a múltban is történt.

A vevő személyesen is jelentkezhet a rendelkezési jegy másolatával a szállító gyárnál, a gyárnak pedig jogában van a kifizetett szeszt ezen másolat alapján az eredeti bevétele nélkül is kiadni. Ez esetben a gyárnak kötelessége ezen jegy másolatát visszatartani és azt megsemmisíteni. A kerületi hivatalok nem adhatnak el kisebb mennyiséget mint 200 liter szeszt (tisza szesz.)

Az eladási árak a következők:

FOGYASZTÁSI SZESZ, az esetben ha egy tételben veszik:

5001 litertől felfelé	46 lej a tiszta (100°) szesz literje
2501 litertől 5000 literig	47 lej a tiszta (100°) szesz literje
1301 litertől 2500 literig	48 lej a tiszta (100°) szesz literje
501 litertől 1300 literig	49 lej a tiszta (100°) szesz literje
500 literig	50 lej a tiszta (100°) szesz literje

DENATURÁLT SZESZ ÉGETÉSRE:

500 literig	32 lej a 90° literje
500 litertől 2000 literig	31 lej a 90° literje
2001 litertől felfelé	30 lej a 90° literje
Szeszecet gyártásra:	36 lej a tiszta (100°) literje

SZESZ ILLATSZER GYÁRTÁSHOZ:

2000 literig	47 lej a tiszta (100°) literje
2000 literen felül	45 lej a tiszta (100°) literje

A vevők a szükséges hordókat a szeszszállításához az illető gyárhoz franco kell, hogy szállítsák. Az esetben, ha a vevők a hordókat nem bocsájtják a gyár rendelkezésére, hanem azokat a gyártól kölcsönzik, a megrendeléssel egyidejűleg az ellenértéküket biztosítékul letétbe helyezik, vagy pedig a gyár által elfogadott más biztosítékot nyújtanak. A szeszgyárak a kikölcsönzött hordókért egy előre megállapított bért szedhetnek. A Szindikátus eladási árai a szállításkori azonnali fizetés ellenében, mindenkor a vevő állomásán franco, csomagolás és törvényes illetékek nélkül értendő. A kikölcsönzött hordók a szállító gyárnak franco visszaküldendők. A fizetés az alábbi bankok fiókjainál vagy levelezőinél történik:

BANCA DE CREDIT ROMAN,

BANCA CHRISOVELONI,

BANCA MARMOROSCH, BLANK & CO S. A.,

BANCA ROMANEASCĂ,

BANCA ALBINA SIBIU, A SZESZSZINDIKÁTUS R. T. SZÁMLÁJÁRA.

5226

Szeszszindikátus R.-T.**Egy külön nő, aki vagyonát a kutyáira hagyta.**

A rokonok perrel támadták meg Popelka Johanna különös végrendeletét. Főzeléket evett, amíg kutyáit minden jóval ellátta.

Budapestről jelentik: Néhány hónappal ezelőtt sok szóbeszédre adott alkalmat Popelka Johannának, egy magánosan élő nőnek különös végrendelete. Popelka Johanna még 1917-ben készítette el ezt a végrendeletet, amelyben az egész vagyonát az állatok védelmére és az élveboncolás ellen küzdő világszövetség magyarországi fiókjára hagyta.

A szokatlan végrendeletben kikötötte, hogy halála után a tulajdonában levő ebeket különös gondossággal és szeretettel ápolják, ezenkívül építsenek menházat, amelyben a gazdátlan és kivénült kutyákat részesítik minden földi jóban. Intézkedett végrendeletében arról is, hogy az esetben, ha valamelyik kutyája halálosan megbetegednék, akkor fájdalommentesen narkózzal pusztítsák el. Végrendeletével több mint hatszázmillió koronát kitevő vagyonát hagyta erre a célra.

Halála után a rokonok perrel támadták meg ezt a különös végrendeletet és ebben a különös ügyben ma volt a perfelvétel Csipkay Emil Andor dr. tanácselnök előtt. A tárgyalá-

son a felperes jogi képviselője előadta, hogy manapság, amikor az emberek ezrei élnek hajléktalanul és a legnagyobb nyomorban, abszurdum az ilyen végrendeletkezés, amely a kutyák jólétéről ilyen bőkezűen gondoskodik.

Hivatkozott az ügyvéd arra, hogy Popelka Johanna a végrendelet elkészítésekor a közjegyző előtt orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy épelméjű, ezzel szemben azonban rámutatott arra, hogy az orvosi bizonyítvány csak utólagos vizsgálat alapján készült. Tény az, hogy Popelka Johanna, mialatt kutyáit minden földi jóval ellátta, maga csak legfeljebb főzeléket evett s a lakását hónapokon át nem takarította, csak hogy ne kelljen pénzt kiadnia.

Ellenben ha a kutyái betegedtek meg, akkor nem sajnált semmi költséget, semmi fáradságot, hogy kedvenc páciensein segíthesen. Ezek a jelenségek nem vallanak épelméjűsége és épen ezért a felperes ügyvédje javasolta elmeszakértők meghallgatását. Együtt kérte, hogy a felperes szegényjogon perelhesse.

A bíróság az engedélyt megadta és a legközelebbi tárgyalást decemberre tűzte ki a nem mindennapi érdekességű perben.

Szénbányász-sztrájk

készül Németországban.

A közlekedési munkások is sztrájjal fenyegetőznek. — Vasárnap döntenek a szakszervezetek.

Berlinből jelentik: Németországban a munkások között hatalmas bérmozgalom kezdődött, amely alighanem nagy sztrájkban fog kulminálni. A berlini közlekedési munkások ma 80 százalékban a sztrájk mellett szavaztak. A tárgyalások ugyan még folynak, de valószínű, hogy szombat reggelre megállnak Berlinben a villamosok és az autbuszok. Ezzel egyidőben a közép-német bányavidék szervezetei ugyancsak harcot indítottak és a munkások 80 százaléka itt is aláírta az azonnali kilépést jelentő felmondólapot. A hangulat a bányászok körében igen elkeseredett és a széntermelés máris erősen lecsökkent. Vasárnap különben az összes bányászszervezetek konferenciát tartanak és azon döntenek a további teendőkről. A bérmozgalomban 70.000 bányász vesz részt.

A szovjet Bécsben árvereztetni el a rablott kincseket

Az osztrák kormány felügyelete alatt működő Dorotheum vállalta az aukció rendezését. — A tranzakciót egy magyar műkereskedő közvetítette.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) A moszkvai kormány már évek óta iparkodik, hogy a cári családtól, a nagyhercegektől, az arisztokratáktól, a polgárságtól és az egyháztól elrabolt műkincseket külföldön értékesítse. Ez az értékesítési kísérlet azonban ismételtelen hajótörést szenvedett, mivel a komoly műkereskedők és múzeumok nem voltak hajlandók az aukciókban való részvételre. Amint most az Aradi Közlöny bécsi szerkesztősége értesül, a szovjetkormány a rablott műkincsek árverezését végre megkezdi, még pedig Bécsben. Az osztrák kormány felügyelete alatt működő és hivatalos intézmény jellegével bíró Dorotheum megállapodást létesített a szovjetkormánnyal arra, hogy magára vállalja az értékesítést aukció

formájában. Az osztrák kormányt, a polgári és keresztényszocialista Seipel prelátnak miniszteriumát valószínűleg az a remény indította erre, hogy az aukciók révén Bécs a műkincskereskedelem központjává fejlődik és az aukciók nagy idegenforgalmat fognak teremteni.

Az érdekes tranzakciót a szovjetkormány a Dorotheum között egy Bécsben élő magyar műkereskedő, Silbermann Ábris közvetítette, aki a Dorotheum kiküldöttjeivel együtt jelenleg is Szovjetországban tartózkodik és ott összeállítja az első aukció anyagát. Silbermann Ábrissal együtt a legutóbbi esztendőig Budapesten, a Károly-köruton volt műkereskedése és csak tavaly költözött Bécsbe.

KÖZGAZDASÁG.

A Morgan-csoport bérbe akarja venni a CFR-t.

Az amerikai szénrősztt kiküldöttje tárgyalásokat folytat az utódállamok kormányával. — „Mi nem politizálunk, mi üzletet akarunk csinálni“.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Prágai jelentések alapján az egész európai sajtót bejárta a napokban a hír, hogy a prágai kormány és a Morgan-bankház között tárgyalások folynak a csehszlovák államvasutak bérbeadásáról. A hírrel kapcsolatban Howard Kelley, az amerikai szénrősztt Európában tartózkodó kiküldöttje érdekes nyilatkozatot tett a „W. A. Z.“ munkatársa előtt:

— Nemcsak a csehszlovák, hanem a román és jugoszláv vasutakat is bérbe akarjuk venni — mondotta Howard Kelley. Ugyanolyan ajánlatot tettünk a bucuresti-i és belgrádi kormányoknak, mint a prágainak. — Az államoknak kölcsönöket nyújtunk és olyan bérösszegeket ajánlunk fel, amelyek megfelelnek a jelenlegi bevételeknek. Ezenkívül kötelezzük magunkat nagyszabású beruházásokra és a vasutak teljes modernizálására. Elsősorban az volt a feladatunk, hogy tájékozódjam arról,

hogy a kormányok egyáltalán hajlandók-e a bérbeadásra? Mődomban volt megállapítani, hogy a kormányok készek a tárgyalások felvételére. A részletes megbeszélésre eddig még nem került sor.

— Politikával a Morgan-ház ajánlatának semmi közönsége nincsen, mi üzletemberek vagyunk és nem politizálunk. A gazdaság azonban ma szorosan összefügg a politikával és ezért tekintetbe kell venni a politikai helyzetet is. A dolgok mai állásánál az utódállamoknak nagy gazdasági jövőjük van. A gazdasági helyzetnek viszont nagy szerepe van a közlekedésben. A vasutaktól függ a gazdagság. Az üzlet tehát jónak látszik és ezért akarjuk megcsinálni. Hangsúlyozni kívánom, hogy a nyújtandó kölcsönökön, a fizetendő nagy bérösszegeken, a beruházásokon kívül hajlandók vagyunk elismerni az állam felügyeleti jogát és befolyását az általunk bérbe vett vasutakra.

Közgazdaság.

Zürichben 3.24 a lej.

Helyi valutaárak. (Szeptember hó 30.)

Kifizetések: Berlin 38.60, Amsterdam 65, Newyork 161.75, London 789, Páris 6.36, Milánó 8.87, Prága 4.81, Budapest 28.37.50, Zágráb 2.85.50, Bécs 22.87, Zürich 31.25. — **Áru:** Márka 38.50, dollár 160, angol font 785, francia frank 6.40, olasz lira 8.80, cseh korona 4.80, pengő 28.30, dinár 2.80, osztrák schilling 23, svájci frank 31. — **Pénz:** Márka 38, dollár 159, angol font 780, francia frank 6.20, olasz lira 8.50, cseh korona 4.70, pengő 28, dinár 2.75, osztrák schilling 22.80, svájci frank 30.50. Irányzat: lanya.

Zürichi tőzszenyitás. (Szeptember hó 30.)

Berlin 123.47.50, Amsterdam 207.92.50, Newyork 518.62, London 2524, Páris 20.35.25, Milánó 28.31.50, Prága 15.36.50, Budapest 90.75, Belgrád 9.13.25, Bucaresti 3.23.25, Varsó 58, Bécs 73.15.

U R A N I A B A N
Ma utolsó nap
Harry Piel
Fejnélküli lovassa
 két részben, 16 felvonás egyszerre
Harry Piel
 Előadások kezdete 1/5, 7 és 1/10 órakor.

Jön! Harc a kínaiakkal Rodolf Valentino

Zürichi tőzsdezárlat. (Szeptember hó 30.)
 Berlin 123.49, Amsterdam 207.95, Newyork 518.70, London 2523.87.50, Páris 20.35, Milánó 28.31.50, Prága 15.37, Budapest 90.79, Belgrád 9.13.25, Bucaresti 3.24, Varsó 58, Bécs 73.15.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Szept. hó 30.)
Devizák: Páris 6.36, Berlin 38.60, London 788, Newyork 161.50, Milánó 8.84, Zürich 31.25, Bécs 22.87, Prága 4.81. — **Valuták:** Napoleon 640, márka 38.10, léva 1.20, török lira 0.83.50, angol font 710, francia frank 6.38, svájci frank 31, olasz lira 8.80, drachma 2.12, dinár 2.84, dollár 159.25, lengyel zloty 18, osztrák schilling 23, pengő 28.10, cseh korona 4.80.

— Az aradi hetipiác árai. Burgonya 4—5 lej, hagyma 6 lej kilónként, tojás darabonként 2.60 lej, tejfel literje 40 lej, zöldség 3—4 lej csomónként, tehénturó 16 lej, juhturó 56 lej, vaj 100—140 lej kilónként, tej literje 6—7 lej, savanyított káposzta kilója 14 lej, hizott liba darabja 200—280 lej, sovány párja 150—200 lej, hizott kacska darabja 120—160 lej, sovány párja 110—140 lej, csirke párja 60—100 lej, zöldpaprika kilója 14 lej, aludtej literje 16 lej, káposzta fejenként 4—7 lej, zöldbab 20 lej, paradicsom 4—5 lej, alma 6—12 lej, körte 10 lej, szőlő 16—20 lej kilónként. A gabonapiac árai: árpa 660—680 lej, tengeri (uj) 640, gyengébb minőség 470—480 lej, zab 540—560 lej métermázsánként. Az állatvásár árai: marha 14—18 lej, borjú 28—32 lej, sertés 32—40 lej kilogrammonként élősúlyban.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.
 Cenzura: Prefectura Judetului.

Rádió-műsor.

Szombat, október 1. Wien—Grác. 20.45. Tánchangsverseny. — Pozsony. 18. Gramofonhangverseny. — Zágráb. 20.30. Hangverseny. — Milánó. 20.45. Hangverseny. — Boroszló. 20. Bécsi operettiek. — Nápoly. 21. Hangverseny. — Prága. 19.30. Operettelőadás. — London—Daventry. 19.45. Könyv zenekari hangverseny. — Leipzig. 22.15. Táncczene. — Stuttgart. 20.15. Kamarazeneest. — Frankfurt a. M. 20.30. Tarka est. — Róma. 17.45. Hangverseny. — Berlin. 22.30. Táncczene. — München. 19. Tarka est. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17.15. Bánk-bán. 20.30. Kamarazene. 22.30. Cigányzene.

NYELTTÉZ.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Hirdetmény.

Alulírott aradi pénzügyintézetek értesítik t. ügyfeleiket, hogy a náluk elhelyezett takaréki és folyószámlái betétek után levonandó illetékeket úgy mint:

10% tőkekamatadót és
 0.05%, illetve 0.02%-os
 proporcionális adót

az adótörvények rendelkezései értelmében 1927. évi július hó 1-től kezdődőleg a betéti, illetve folyószámlatulajdonosok terhére fogják a pénzügyigazgatásnál leróni és beszedeltetni:

Aradi Általános Takarékpénztár R. T.
 Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár
 Részv. Társ.
 Aradi Központi Takarékpénztár R. T.
 Aradmegyei Takarékpénztár R. T.
 Aradi Polgári Takarékpénztár R. T.
 Erdélyi Hitelbank Részv. Társ.
 Egyesült Bank Részv. Társ.
 Erdélyi Bank és Takarékpénztár R. T.
 Cluj aradi fiókja,
 Temesi Agrár Takarékpénztár R. T. aradi
 fiókja,
 Victoria Takaréki és Hitelintézet. 5235

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett férjem temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek, ugyancsak a Cipész-szakcsoportnak, a Rőzsafűzész-társulatnak, valamint Varga I. temetésrendező vállalatnak a szép temetés rendezéséért ezúton mondunk hálás köszönetet.

Arad, 1927. szeptember 30.

Özv. Frenner Mártonné
 és családja.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen emlékü férjemnek, atyáknak, testvértünknek

Berkovits Izidor

fürdőtulajdonosnak

elhunyta alkalmával, mérhetetlen fájdalomunkat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ezúton fejezzük ki hálás köszönetünket.

10497

A gyászoló család.

Intézetek, diákok és szülők figyelmébe!

A legnagyobb választékban és legjutányosabb árakon szerezhetők be:

előírás szerinti intézeti szövetek,
 sapkák és hozzávalók

Arad legrégebbi cégénél

Schäffer Henriknél

Bulevardul Regina Maria No. 25. (Bing-ház).

FIGYELEM! Állami tisztviselők és szabómesterek 5% engedményt kapnak. Engross vételnél nagyobb kedvezmény. 4556

Tudja Ön mi az a FORTUNA?

Olcsó bevásárlási forrás kész női és gyermek szövetruhák lak-
 és ruhák és kényes beszerzésére. Új és régi kabátok nagy választékban
 Mérték utáni rendelések 24 óra alatt ké. Arad, Str. Col. PIRIOI 5.
 szülnök. FIGYELEM A CIMREI! (Színház hátsó bejáratával szemben.)

Gazdák, szőlőtermelők, kertészek, gyümölcs-, cukorrépa-, burgonya-, szövetemények-olajtar- talmu növények termelője stb. trá- gyázatok földeteiket össze a „Természetes-Superphosphat-Trágyával”

A „természetes superphosphat trágya” nem mesterséges gyármány hanem éppen olyan mint az istálló trágya, ter- mészetes uton keletkezett és éppen a természetes phosphorsav tartalmánál fogva egy felülmúlhatatlan eredményt fejt ki Vonatkozással a felülmúlhatatlan termelőképességére való tekintettel — mint trágya — a legelősebb és azért minden gazdának meg kell győződnie ennek termelőképességéről és hasznáról!

Közelebbi felvilágo- sítást nyerhető a „Természetes-Superphosphat-Trágyaszer” eladását iróddjától Comuna PUI, Judetul HUNEDOARA.

Német és francia órákat adok

felnevelteknek és diákoknak elismert jó módszer szerint gram. és irodalmi alapon. 5286

REICH Arad, Str. Tribunal Dobra (Boekó-u.) 8.

Nagy gyakorlattal

bíró mérlegképes könyvelő és levelező állást keres szerény fizetés mellett. —: Órákonyvelést olcsón vállal. —: Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5228

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 5 Lej. vastagabb betűvel 8. illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40. vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel ki- vánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely ere- deti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézőkérésre válaszolunk. Aján- latok, felizés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a ki- adóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

HAJHULLÁS és hajkorpa ellen a leg- jobbszer az **EGGER- PETROL.** — Kapható minden dro- gueriában es minden gyógyszerárban.

FÜGGETLEN hölgynek támogató barátja lennék. Levelek „Álom” jeligére az Aradi Közlöny kiadójába kéreknek. 5223

HÁZASSÁG.

HÖLGYEIM, egy jóérzésű, vigkedélyű, háztartáshoz értő tiszta nő keresek há- zasság céljából. Választ „Iparos” jeligé- re az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 5225

ALKALMAZÁS.

TÖBB ÉVI gyakorlattal rendelkező köny- velő, magyar, német levelező, megfelelő állást keres. Ajánlatok „Könyvelő 15” jeligére az Aradi Közlöny kiadóhivatalá- ba kéreknek. 5182

IRODAI KISASSZONYT keresek azon- nali belépésre, aki a pénzkezelésben, a német levelezésben jártassággal bír és óvadékkal rendelkezik. Ajánlatokat „Al- landó állás” jelige alatt az Aradi Köz- löny kiadóhivatala továbbít. 5213

BEJARO főzönő felvétetik. Arad, Bohus- palota 3-ik kapu, III. em. 14. 5230

BEJARONONEK, esetleg vidékre gazd- asszonyoknak ajánlkozók jobb nő. Címet az Aradi Közlöny kiadójába kér. 5229

JÓLFOZÓ mindenest keresek. Bulv. Reg. Ferd. 45., földszint. 5224

SZAKACSNO, ki jól főz és románul be- szél, felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5216

NÉGY középiskolát végzett 15—16 éves intelligens fiút, gyakorolónak felvesszünk. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5215

FIATAL vaskereskedő segéd, azonnali belépésre szerény igényekkel, állást ke- res. Mózes, Satu-Mare, Bulv. Bossarabi- lor 14. 5217

VÉTEL ÉS ELADÁS.

FÁRAGOTT, sötét tölgy hálószoza sür- gösen olcsón eladó. Böhm, Bulv. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) Dangl-ház. 5234

FÉRFI TÉLIKABÁTOK ÉS RUHÁK, ebédlőszőnyeg. Bösendorfer saloniülgel zongora, Yost és Schmidt-premier írógé- pek, komplett Pallas lexikon, íróasztal- lok, antik szalonok, antik szekrény, asz- talok, székek, divánok, kis Singer gép, gyermekkocsik, gyermekjátékok, stor- reok, függönyök, asztalneműk, dísztar- gyvak, garzon háló, kredencék, fotelok, festőállványok, képek, irodai szekré- nyek stb. eladók. Salgóné. Str. Consisto- riului (Batthyány-u.) 12., I. em. jobb. 1000

MEGVÉTELRE keresek jó állapotban levő női bundát. Címeket az Aradi Köz- löny kiadójában kérem leadni. 5231

ANTIK és modern butorokat, műtár- gyakat, antik poharakat, márkás por- cellánokat, antik sálakat használt buto- rokat, szőnyeget, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműeket, stb. bizomán- yba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné. Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

Férfi szövetek és szabó kellékek feltűnő olcsó árak mellett.

Welsz Ármin Arad, Piata Avram Jancu (Szabadság-tér) 10. 1000

Ha venni, eladni akar, hirdetést adjon fel hamar! Rendkívül olcsó az ára — negyvennyolc lejt tesz kockára

OKTATÁS.

L. II. ÉS III. OSZT. gimnáziumi tanulók oktatását vállalja VII-ikes gimnázista. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5166

Franciát

új módszerrel rövid idő alatt ta- nulók. lakolai tanulókat érettségire is biztos sikerrel előkészítik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4911

KÜLÖNFÉLÉK.

ELVESZETT a Tökölly-tér és Révay- ucca között egy virágos Crépe de chin sál. Megtaláló keretik illő jutalom elle- nében Révay-ucca 11. szám alatt Lázár- nál leadni. 120

Fontos varrógépkereskedők részére!
 Tevékeny, bevezetett, szakképzett **képviselő** egy jelentékenyebb

német síma harisnyakötőgépgyár (Flachstrickmaschinenfabrik) által az itteni körzet részére **keresztetik.** Azonnali, kimerítő ajánlatok a refe- renciák megadása mellett

Elite-Diamantwerke A. G.
 Siegmars bei Chemnitz, Sachsen címre kéreknek. 5171

UTLEVELEKRE ÉS EGYÉBB HIVATA- LOS IGAZOLVÁNYOKRA

FÉNYKÉPET

a lekszebb kivitelben, gyorsan és mérsékelt ár mellett a **FOTORADIO**

FÉNYKÉPÉSZET KÉSZIT.
 Str. Consistoriului és Str. Mărăsești (Batthyány és Kossuth-u.) sarkán. 5025

Maculatura papír 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.
GARAI, Arad, Piata Avram Jancu (Szabadság-tér) 10. szám Cimre ügyelni!

7 szó Bauer a szerencse fia sorsjegyei m'nd'g szerencsével játszanak.

Az osztrák osztálysorsjáték a világ legkedvezőbb sorsjátéka.

100.000 sorsjegy | A sorsjegyek fele nyer | 50.000 nyeremény

Egyetlen sorsjeggyel nyerhet Ön szerencsés esetben:

$$750.000 \text{ Schillinget} = 18\frac{1}{2} 000.000 \text{ Lej}$$

Össznyeremény érték:

$$10.640.000 \text{ Schilling} = 260.000.000 \text{ Lej.}$$

Rendeljen meg ma a kezdőhúzasokhoz! Bankhaus ALBERT BAUER-nél

Wien, IV., Favoriten Str. 4.
 Sorsjegyárak:

1/4 800 Lej | 1/2 400 Lej | 1/4 200 Lej | 1/8 100 Lej

Fizetés a sorsjegy vétele után. — Minden rendelést azonnal végrehajtunk. Húzás után felkérés nélkül küldjük a hivatalos nyereményjegyzéket. 5189

HUNGARIA

Nagyszálló

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

Vizum nélkül kedvezményes vas- uti jeggyel utazhat Budapestre. Igazolvány kapható Sándor Ferenc könyvkereskedés vizumosztá- lyában ARAD, Bul. Regina Maria No. 10. 5149